№ 136 (2636) ■ Четвер, 2 серпня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

У місті-герої Севастополі відбулося святкування Дня Військово-Морських сил України.

(Матеріал читайте на 2-й стор.)

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1914 р. У Львові створено Бойову управу Українських січових стрільців — організаційно-координаційний центр УСС. ■ 1917 р. Народився поет Олекса Ющенко. ■ 1918 р. Гетьман П. Скоропадський затвердив закон про створення фонду Національної бібліотеки Української держави. ■ 1940 р. До складу України включено Північну Буковину, а також Хотинський, Ізмаїльський та Акерманський повіти Бессарабії. ■ 1961 р. Помер видатний літературознавець Олександр Білецький. Багато років очолював Інститут літератури АН УРСР ім. Шевченка.

У приємному спілкуванні з колегами

Сочинський саміт СНД, який стартував учора, відрізняється від усіх попередніх своїм неформальним характером.

Заздалегідь плановано, що не буде урочистого відкриття, не буде сьогодні й прийняття якихось спільних документів. Навіть комюніке. Може, це й на краще, адже більшість документів, які урочисто підписує «клуб президентів», мертвим тягарем лежить у виконкомі СНД.

Як зазначено в протоколі, головна мета нинішньої зустрічі у верхах — дати можливість усім десяти главам країн—учасниць саміту зустрітися з тим, з ким вважають за потрібне. Президент РФ Володимир Путін під час саміту має намір зустрітися з усіма «есенгешними» колегами, включаючи й Президента України, з яким не бачився уже аж два дні (остання зустріч відбулася в День ВМФ у Севастополі). Сьогодні відбудеться спільна зустріч усіх президентів.

Загрозливий спадок

Постановою уряду схвалено Програму реабілітації територій, забруднених унаслідок військової діяльності.

У програмі, розрахованій на 2002—2015 роки, йдеться про об'єкти, отримані у спадок від збройних сил колишнього СРСР. Це — могильники радіоактивних і токсичних відходів, залишені 55 шахтних ракетних пускових установок, склади пально-мастильних матеріалів, численні полігони та покинуті військові містечка. Через недостатнє фінансування природоохоронних заходів усі ці об'єкти військової діяльності становлять екологічну загрозу, повідомляє Укрінформ.

Здійснення основних заходів програми, державним замовником робіт якої визначено Міністерство оборони, дасть змогу ліквідувати джерела забруднення поблизу населених пунктів, угідь, водозаборів та інших господарських об'єктів. Крім коштів державного бюджету, заходи програми фінансуватимуться внесками зацікавлених підприємців, громадських організацій, міжнародною допомогою.

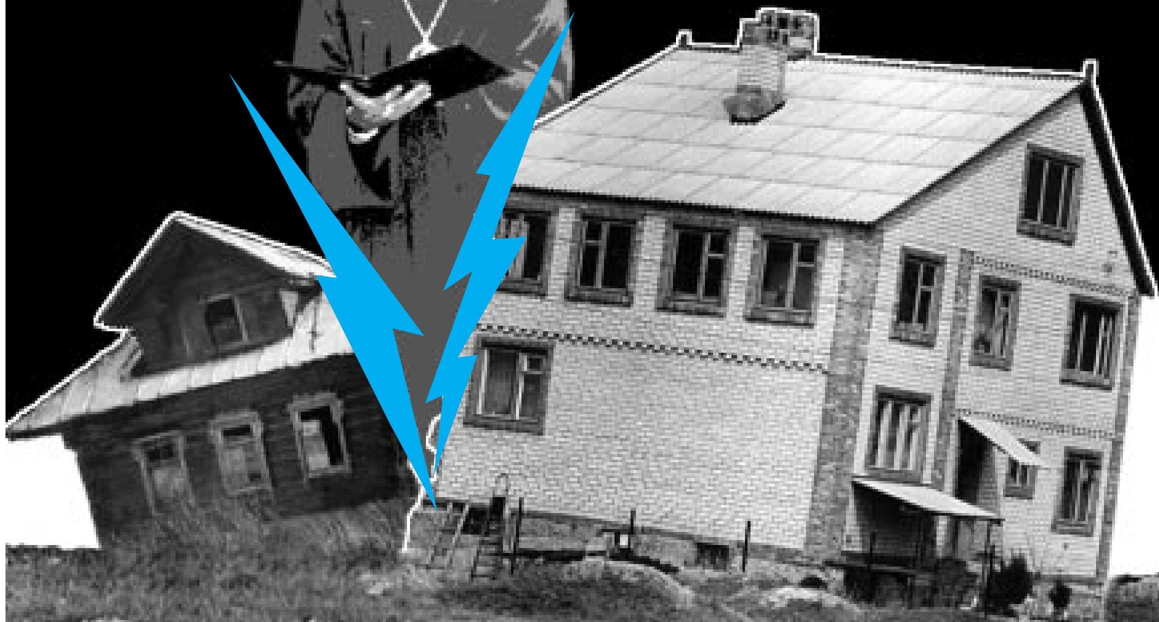

СУДИТЬСЯ МАТИ З ДОЧКОЮ...

Восьмий рік уже ходить по судових інстанціях та владних коридорах старенька учасниця війни, домагаючись справедливості, а кінця-краю своїм поневірянням не бачить.

(Закінчення на 6-й стор.).

Офіційно

Зустріч без зайвих компліментів

Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах зустрівся з керівниками засобів масової інформації. Обговорювалися питання державної підтримки ЗМІ, проблеми, пов'язані з передплатою, орендою приміщень, взаємодією преси і влади, а також справа соціального захисту журналістів у контексті подальшого утвердження свободи слова в Україні.

Прем'єр-міністр зазначив, що уряд налаштований на те, щоб нинішня зустріч була першим етапом довгострокової співпраці між виконавчою владою і ЗМІ. Він звернув увагу на те, що невдовзі уряд змушений буде працювати в нелегких умовах передвиборної парламентської кампанії. «Кабінет Міністрів України робитиме все можливе, щоб зберегти в цей відповідальний період соціальну і економічну стабільність у державі й закріпити довіру громадян до влади та їх прагнення будувати Україну як демократичну державу з сучасною ринковою економікою», сказав А. Кінах. А прозорість і відкритість діяльності уряду в цих умовах, за його словами, може бути забезпечена тільки за допомогою самих ЗМІ, **повідомляє ДІНАУ**.

Буде більше, ніж торік

Врожай-2001

На 31 липня в Україні намолочено 24,5 мільйона тонн зерна, що дорівнює врожаю за весь минулий рік.

У п'яти регіонах намолочено понад 2 млн. тонн зерна. Лідирує Одеська область, де зібрано 2,75 млн. т, у Миколаївській —2,55, Запорізькій — 2,31, Дніпропетровській — 2,28, Херсонській — 2,07 млн. тонн. Непогані шанси подолати 2-мільйонний рубіж мають хлібороби Кіровоградської (1,68 млн. т), Донецької (1,61), Полтавської (1,29), Харківської (1,2), Вінницької (1,03 млн. тонн) областей.

А тим часом у Криму жнива практично завершилися. Тут отримано 1 мільйон 315 тисяч тонн зерна. Лідирують Совєтський, Нижньогірський і Сімферопольський райони з остаточним намолотом зерна з гектара, відповідно 36, 31 та 30,5 центнера.

Нині в Україні зерно зібрано з 64 відсотків площ. Середня врожайність — 30 центнерів з гектара. Як і прогнозувалося, цього року буде намолочено близько 35 мільйонів тонн зерна.

Я вам пишу

У Полтаві не гірше

Є в нас у Полтаві медично-ортопедичний завод. Шиє взуття для інвалідів, пояси для хворих на грижу, корсети. А в мене хвора нога (одна коротша і тонша за іншу) і тривалий час я замовляла взуття в Ризі. Але їздити туди часто не могла. Тож вирішила звернутися на наш рідний завод. Скажу чесно — сумнівалася, що отримаю бажане. Все ж таки не Рига. А коли прийшла одержувати замовлення, була просто в захваті: красиво, зручно, модно і головне — не видно, що нога не зовсім рівна. Добре, що у Полтаві є такий завод!

Катерина ЮХИМЕНКО.

Полтава.

P. S. Чотири мешканці Київської області захворіли на «сибірку»

До 10-річчя Незалежності України

Ровесник буремних подій

У Києві відбувся ювілейний з'їзд Спілки офіцерів України, присвячений 10-й річниці Незалежності України.

Створена у буремні дні 1991 року, спілка на час здобуття Україною незалежності була першою військово-патріотичною організацією, яка поставила за мету становлення національних Збройних сил. У своєму виступі голова СОУ віце-адмірал Борис Кожин запевнив, що спілка і надалі відіграватиме значну роль у справі розбудови та реформування Збройних сил та інших військових формувань України, демократичного цивільного контролю за ними, соціального захисту військовослужбовців та членів їхніх сімей.

Іменини морських вовків

З нагоди свята українського флоту зранку на кораблях та суднах було урочисто піднято Державний прапор та прапор ВМС України, прапори розцвічування. Загін бойових кораблів вийшов у море. На борт флагмана українського флоту — фрегата «Гетьман Сагайдачний» — піднялися Голова Верховної Ради Іван Плющ та міністр оборони України Олександр Кузьмук. Вони тепло привітали військових моряків з професійним святом, побажали нових успіхів у розбудові національних Військово-морських сил, зміцненні міжнародного авторитету України як морської держави.Українські моряки разом із шефськими делегаціями областей, міст і районів поклали вінки й квіти на воду, віддали почесті загиблим у роки Великої Вітчизняної війни.

Після цього відбулися козацька регата, політ літаків і вертольотів, змагання яхтсменів, шлюпочні перегони. А ввечері на площі Нахімова пройшли гала-концерт зірок української естради, карнавал на воді, святковий салют та феєрверк.

Сьогодні до складу ВМС України входить близько 80 кораблів та суден, зокрема більш як 30 бойових кораблів та катерів, до 40 літальних апаратів, берегові ракетно-артилерійські з'єднання, морська піхота, інші підрозділи.

За повідомленнями інформагентств.

Народний депутат України Тетяна Задорожня, голова Громадської ради України Валентин Халецький та голова правління Всеукраїнського громадського об'єднання «Нова формація» В'ячеслав Кредісов під час прес-конференції на тему «Новий світ України — наша громадська позиція».

Фото Сергія ГУТІЄВА (Укрінформ).

Партійні рядки

«Єдина родина» на виборах буде не сама

Вибори 2002 року відрізнятимуться від попередніх: більшість партій йтимуть у списках блоком. Чи блокуватиметься всеукраїнське об'єднання «Єдина родина»? З таким запитанням кореспондент «ГУ» звернувся до голови об'єднання Олександра Ржавського.

— Думаю, «Єдину родину» також не омине ця доля. Але ми не приєднуватимемося до уже створених центристських чи правоцентристських блоків. Майбутнє об'єднання, куди ми плануємо ввійти, згуртує молоді партії та молодіжні організації, члени яких мають кардинально новий погляд на сучасні суспільно-політичні проблеми. Саме такі молоді люди із свіжою ідеєю нині потрібні у парламенті. Поки що зарано говорити про остаточний склад майбутнього блоку. Йдуть інтенсивні переговори з «Новою генерацією» та іншими молодіжними організаціями.

— Як, на вашу думку, система блокування партій впливатиме на звичайного виборця?

— Гадаю, що це полегшить вибір для прихильників, скажімо, двох—трьох партій, які йдуть в одному блоці. Але головне, щоб це не були олігархічні блоки, які мають на меті виключно своє збагачення.

Записала Юлія ШЕЙКО.

Рух і меджліс — в одному списку

Представники Народного руху України та меджлісу кримськотатарського народу підуть разом на парламентські вибори. Це передбачає угода, підписана НРУ та меджлісом під час спільного засідання в Сімферополі. Один із керівників меджлісу ввійде в першу десятку, а ще один — у другу десятку виборчого списку, який складатиме Народний рух України. Натомість голова Кримської крайової організації НРУ Леонід Пилунський балотуватиметься в першій трійці у ВР Криму (якщо буде схвалено пропорційний виборчий закон, який пройшов перше читання у кримських депутатів). ***Як повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО,*** коментуючи цей документ, заступник Голови НРУ В'ячеслав Коваль наголосив: стратегія співробітництва з меджлісом стосується не лише виборів, а й інших галузей, у тому числі й земельної реформи. У партійного блоку поки що немає назви і лідера, він готовий співробітничати з іншими партіями, зокрема і з блоком Віктора Ющенка.

Тим часом партія «Яблуко» закликала кримських татар відмовитися від політичного союзу з НРУ, який, на її погляд, «протягом десятиріччя довів свою повну безплідність».

Ліберали ще визначаються

Ліберальна партія України на наступні парламентські вибори 2002 року також піде у блоці. Про це повідомив журналістам у Сумах голова Ліберальної партії України, голова Сумської обласної державної адміністрації Володимир Щербань. Але не назвав, з ким саме блокуватиметься ЛПУ.

За його словами, лібералів кличуть вступити у центристський блок: НДП — АПУ — Партія регіонів — «Трудова Україна», повідомляє УНІАН. Запрошує до співпраці і правоцентристський блок Віктора Ющенка «Наша Україна». «Були співбесіди» і з СДПУ(о). Але остаточно визначатимуть, з ким ЛПУ піде на вибори, восени.

Фотофакт

Реконструкція Майдану Незалежності в Києві завершується. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», верхню частину монумента Незалежності — жіночу фігуру, яка стоїть на земній кулі й символізує Україну, буде встановлено не пізніше 15 серпня. Генеральний директор «Київметробуду» Володимир Петренко зазначив, що оздоблення внутрішніх приміщень під площею триватиме до кінця 2001 року.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Нові герби і прапори

Самоврядування

Сесія Запорізької облради затвердила герб і прапор регіону. При їх створенні використано символи козацької епохи, які означають принципи демократії, притаманні Запорізькій Січі, повідомляє наш власний кореспондент Олександр Абліцов

На малиновому полі герба зображений козак із шаблею з лівого боку й рушницею на лівому плечі. Присутня на гербі булава символізує владу Президента. Пернач уособлює виконавчу владу на місцях, а бунчук —взаємодію між усіма гілками влади в області. Литаври — символ народного волевиявлення.

Прапор області — малинового кольору, оскільки саме він був основним кольором козацьких прапорів у XVI столітті. В композицію прапора внесено герб регіону.

***

Івано-Франківська обласна рада також затвердила герб і прапор області. На гербі, що має вигляд заокругленого знизу щита, у срібному колі зображена чорна галка із піднятими крилами в золотій короні. Чорна галка відома як геральдичний символ. На прапорі цей історичний символ супроводжують червоно-чорна та синьо-жовта смуги, які уособлюють традиції становлення Української незалежної держави, повідомляє УНІАН.

Депутат в окрузі

Храм від братів

У Токарівці Білозерського району Херсонщини освячено новий храм святої Ольги. Споруда вирізняється досконалістю архітектури, унікальною акустикою.

Церкву зводила протягом шести років на власні кошти родина Довганів — відомих в області аграрників. Двоє з них — брати Костянтин та Сергій — народні депутати України. Храм вшановує пам'ять про загиблу дружину Костянтина Довганя — Ольгу.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсонська область.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки

Цей Закон визначає правові, фінансові та організаційні засади цілісної системи формування та реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні.

Стаття 1. Правовою основою формування та реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки є Конституція України, Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», інші закони України.

Стаття 2. Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки формуються на п'ять років на підставі прогнозу розвитку науки і техніки і є складовою прогнозу економічного і соціального розвитку України на середньостроковий період.

Порядок розробки прогнозу розвитку науки і техніки та формування пріоритетних напрямів науки і техніки визначається законодавством України.

Стаття 3. Реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки здійснюється через систему державних наукових та науково-технічних програм, а також державне замовлення на науково-технічну продукцію.

Формування переліку державних наукових та науково-технічних програм забезпечується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

Стаття 4. Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки та їх обґрунтування подаються Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України кожні п'ять років до першого березня останнього року дії попередніх пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки.

Стаття 5. Кабінет Міністрів України на підставі затверджених Верховною Радою України пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки організує розробку державних наукових та науково-технічних програм у порядку, визначеному законодавством України.

Державні наукові та науково-технічні програми затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 6. Обсяг коштів на фінансування державних наукових і науково-технічних програм за пріоритетними напрямами науки і техніки затверджується у законі про Державний бюджет України на відповідний рік у розмірі не менше 30 відсотків загального обсягу фінансування видатків на науку з Державного бюджету України.

Обсяги фінансування наукових і науково-технічних програм визначаються у законі про Державний бюджет України окремо по кожному затвердженому цим Законом пріоритетному напряму розвитку науки і техніки.

Стаття 7. Визначити такі пріоритетні напрями розвитку науки і техніки на період до 2006 року:

1) фундаментальні дослідження з найважливіших проблем природничих, суспільних і гуманітарних наук;

2) проблеми демографічної політики, розвитку людського потенціалу та формування громадянського суспільства;

3) збереження навколишнього середовища (довкілля) та сталий розвиток;

4) новітні біотехнології; діагностика і методи лікування найпоширеніших захворювань;

5) нові комп'ютерні засоби та технології інформатизації суспільства;

6) новітні технології та ресурсозберігаючі технології в енергетиці, промисловості та агропромисловому комплексі;

7) нові речовини і матеріали.

Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України:

у тримісячний термін з дня набрання цим Законом чинності забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

у двомісячний термін з дня набрання цим Законом чинності привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

враховувати положення цього Закону в проектах законів про Державний бюджет України починаючи з 2002 року;

забезпечити подання до 1 вересня 2001 року до Верховної Ради України проекту Закону України про державні наукові та науково-технічні програми.

3. Визнати такою, що втратила чинність, Постанову Верховної Ради України від 16 жовтня 1992 року «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 45, ст. 620).

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 липня 2001 року.
№ 2623-III.

 Армія

Сьогодні — День аеромобільних військ України

Саме цього дня 71 рік тому під Воронежем висадився перший у світі парашутний десант. Тому і вважається 2 серпня професійним святом «десантури». Офіційно ж в Україні воно визнане лише два роки тому. До речі, ми першими на теренах СНД почали його святкувати.

«Крилата піхота» — це десятки тисяч військовослужбовців, частини і з'єднання, удостоєні почесного звання «Гвардійські». Без їх участі не проходить жодне навчання частин та з'єднань Збройних Сил України. Професійність українських десантників оцінили і їхні закордонні колеги під час спільних багатонаціональних миротворчих навчань «Партнерство заради миру» та низки інших. Зокрема, миротворці, які «приходять» з неба, стали символом навчань «Щит миру-2000», коли 180 українських аеромобілістів та 9 одиниць техніки десантувалися на Яворівський полігон.

 Фотофакт

По 50 центнерів зернових з гектара зібрали цього року у фермерському господарстві «Громада», що на Полтавщині.
На знімку: *фермер Микола Жук (ліворуч) вітає механізаторів Олександра Резніка та Віталія Ладнова з успішним жниванням.*

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Служба швидкого реагування

 Репортер

Одного разу кішка Людмили М. не прийшла додому. Занепокоєна хазяйка кинулася на пошуки й побачила свою мурку на верхівці найвищого у дворі ясеня. Після невдалих спроб звільнити збожеволілу тварину добросердні сусіди зателефонували до служби «05».

Розповідає черговий служби оперативного реагування Радянського району столиці Микола Хохлов:

— Люди звертаються до нас в екстремальних випадках. Залило квартиру, прорвало трубу, людина застрягла у ліфті, немає холодної чи гарячої води, тепла... Чи: купили холодильника, а він не працює, зникло кабельне телебачення...

З усіх цих питань слід би звертатися до відповідних служб. Але хто вночі згадає телефон диспетчера жеку?

Тому в грудні 1986 року й було створено службу, яка стала своєрідною паличкою-виручалочкою в надзвичайних ситуаціях. Спочатку вона працювала на громадських засадах, тепер входить до управління з питань надзвичайних ситуацій Радянської райдержадміністрації.

За добу телефонують до сотні тих, хто потребує допомоги. Нині, наприклад, пік масових звернень щодо гарячої води. Що найприємніше, оперативний черговий завжди повідомить тому, хто звернувся (день, годину), коли вода з'явиться.

І ще. «05» — не прямий телефон служби оперативного реагування. Це своєрідна марка таких підрозділів. Вони є у кожному районі столиці. Відрізняються тільки три перші цифри номера, а останні чотири традиційні шістки — 6666.

Я вже збирався прощатися з оперативним черговим «05», як зателефонувала жінка з вулиці Щербакова: вийшла сушити білизну, а двері квартири зачинилися...

— Допоможемо, — заспокоїв черговий Микола Хохлов. — Є в місті служба, щоправда, платна, яка відімкне вам двері, не ламаючи їх. Набираю номер...

Про цих хлопців розповімо наступного разу.

Дмитро БОНДАР.

Новини регіону: Черкащина

До Айови по досвід

Шість років тривають побратимські зв'язки між американським штатом Айова та Черкащиною. Комітет поріднення Айова—Черкаси, очолюваний Сандрою Хайнс та головою облради Геннадієм Капраловим, працює над низкою спільних програм. Зокрема, в галузі підприємництва, сільського господарства, культури і освіти. У рамках проекту «Партнерство громад» до столиці штату міста Де-Мойна поїдуть учні та вчителі двох черкаських шкіл, які вибороли грант на освітянські обміни.

Ще тільки чуми не вистачало

У лісомисливському господарстві «Трахтемирів», що у Канівському районі, у диких свиней виявили класичну чуму. Населені пункти у радіусі трьох кілометрів оголошено загрозливою зоною, до десяти кілометрів —зоною спостереження.

Аби унеможливити розповсюдження небезпечної хвороби, в колективних та приватних господарствах району ведеться вакцинація свійських тварин. Проте свинина, яку торгував на ринку в Каневі один селянин, виявилася зараженою.

«Малює» шовком на полотні

Унікальною технікою вишивання володіє уманчанка Світлана Устименко. Її роботи — живопис шовком на полотні — буквально вразили фахівців та шанувальників прекрасного у Москві, де проходила виставка майстрині.

Після завершення вернісажу Світлану відразу прийняли до Спілки художників Росії, а також до Міжнародної федерації художників. Та запросили виставити свої роботи у престижних художніх галереях Західної Європи.

«Зелений змій» до суду доведе

Працівники черкаського УБОЗу на кордоні з Кіровоградською областю затримали чотирьох молодиків, які збували крадені етикетки та пробки з емблемами відомих горілок «Холодний Яр», «Гетьман», «Союз-Віктан» до підпільних гуралень. Вартість конфіскованого оцінюють у 16 тисяч гривень.

Інший бутлегер, викритий співцями, віз вантажівкою контрабандне шотландське віскі «Діамант».

Лідія ТИТАРЕНКО.

Хрести проти півмісяців — ломаки проти кийків

 Акції

Мітинг мусульманської і російської громад закінчився у Бахчисараї зіткненням з бійцями «Беркута».

Понад 100 кримських татар вийшли підтримати останнє рішення кримського уряду, підписане Сергієм Куніциним: призупинити розпорядження від 27 травня про передачу частини національної історико-культурної святині кримськотатарського народу — Зинджирли медресе Успенському монастирю.

У резолюції, надісланій Президенту України, Верховній Раді і уряду автономії, учасники акції вимагають всю територію колишнього психоневрологічного диспансеру, на якій розташовано культові споруди православних і мусульман, передати державі, а будівлі — відповідно мусульманській громаді й Успенському монастирю.

Після закінчення мітингу мусульмани вирішили здійснити моління на могилі кримськотатарського просвітителя Ізмаїла Гаспринського. Та шлях до монастиря заблокували представники російської громади Криму, а поряд із храмом постали сотня бахчисарайських та алуштинських козаків та холмівська громада. Щоб уникнути протистояння, дорогу мусульманам перекрили співробітники «Беркута». Зчинилася бійка, полетіло каміння, з'явилися постраждалі з незначними травмами з обох боків. Після тривалого з'ясування стосунків методом «стінка на стінку» муфтій Криму зустрівся з настоятелем монастиря. В цей час кримські татари вдруге атакували заслін «Беркута» вже не лише камінням, а й ломаками. У хід пішли й кийки правоохоронців.

Зупинило зіткнення спільне звернення мусульманського і християнського духовенства до учасників акції.

До Бахчисарая прибули начальник ГУ МВС України в Криму Микола Паламарчук і голова меджлісу кримських татар, народний депутат України Мустафа Джемілєв.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

 Актуально

Торговці рабсилою в інформаційній блокаді

Співробітники Волинського обласного відділу з боротьби зі злочинами, що пов'язані з торгівлею людьми, закликали редакторів місцевих ЗМІ не публікувати сумнівні оголошення про працевлаштування за кордоном.

Поштовхом до звернення слугували результати масштабної перевірки усіх, хто займається подібним «бізнесом». З'ясувалося, що майже всі посередники не мають відповідних документів на законну діяльність. Зокрема, в Луцьку є лише дві фірми, що легально займаються працевлаштуванням за кордоном. Інші посередники — нашвидку створені туристичні фірми, які продають у фактичне рабство або відверто ошукують довірливих громадян.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

 У номер

Київ

Була школа — тепер гімназія

Сьогодні в Боярці — свято: будівельники здали першу чергу, мабуть, найсучаснішої на Київщині гімназії. В усякому разі такого спортивного залу, де водночас можуть займатися фізкультурою три класи, таких кабінетів хімії, фізики, біології, обладнаних новітніми лабораторіями й технікою, важко знайти десь в іншому місці.

Починалася ця будова понад 10 років тому. Тодішню школу підняли з фундаменту, змонтували... і застрягли на місці на роки. Спритні люди, як це нині нерідко буває, зорієнтувалися на місці і почали розтягати по дворах все, що можна підняти.

Невідомо, скільки ще стояли б без руху залишки школи, якби не був призначений куратором будівництва перший заступник голови Києво-Святошинської райдержадміністрації Микола Чумак. Будівництво стрімко пішло вперед. І ось Боярська гімназія готова прийняти учнів. Нині завершуються роботи з благоустрою території, впорядковуються спортивні майданчики. Оснащуються технікою комп'ютерні класи (а подарували її дітям Міністерство освіти України, Київська обласна держадміністрація, яку представляв голова Анатолій Засуха).

Гімназія, яка цілком відповідає сучасним нормам, скоро відкриє двері боярським учням.

Полтава

Охороняють не лише дороги, а й урожай

Гаряча пора нині не лише у хліборобів, а й у працівників ДАІ. На маршрутах перевезення врожаю задіяно понад шість тисяч автоінспекторів, 552 працівники служб безпеки руху автогосподарств та 1739 дружинників. Серед завдань охоронців доріг — контроль за ефективним використанням транспорту, запобігання розкраданню та втратам сільгосппродукції, перевірка технічного стану машин. Щодо останнього, то серед 53 тисяч оглянутих транспортних засобів, зайнятих на живах, виявлено понад дев'ять тисяч несправних та відповідно не обладнаних автомобілів. Зафіксовано понад дві тисячі порушень правил дорожнього руху. Розкрито крадіжки 723 тонн продукції та 5916 літрів пального.

Під час патрулювання виявляють і інші злочини. Приміром, нещодавно на Полтавщині співробітники Кобеляцької окремої роти дорожньо-патрульної служби затримали групу викрадачів нафти з нафтопроводу біля села Чорбівка. Кілька спритних громадян, «врізавшись» уночі в трубу, наповнили «чорним золотом» три автоцистерни. Та далеко вони не заїхали.

Кіровоград

Фальшивий томат

Підпільний цех з виготовлення томатної пасти виявили працівники Онуфріївського райвідділу міліції.

Організувало «виробництво» подружжя із Кременчука. Із двохсотлітрових бочок томатну пасту виливали у ванну, розбавляли водою, додавали крохмаль та барвники. Розфасовували «продукцію» в банки ємністю 0,25 і 0,5 літра з етикетками консервних заводів Одеської, Херсонської та Київської областей. Усе це робилося силами п'яти найманих робітників, мешканців Полтавської області.

На подвір'ї та в будинку правоохоронці виявили майже сім тисяч банок готової продукції на загальну суму більш як 11 тисяч гривень, *повідомляє наш власний кореспондент* Олег БОНДАР.

Херсон

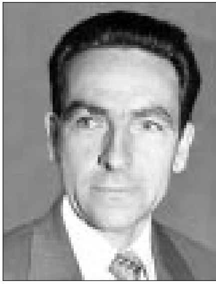
В'язниця на колесах

У херсонській виправній колонії суворого режиму освоїли випуск своєрідних «міні-тюрем». Продукція, що її випускають засуджені, вже знайшла «споживача» — її придбали для перевезення спецконтингенту в Донецьку область, *повідомляє наш власний кореспондент Алла БРУСИЛОВА.*

Інноваційна

Верховна Рада України 5 липня 2001 року у другому читанні і в цілому конституційною більшістю (309-ма голосами) прийняла дуже важливий закон —Закон України "Про інноваційну діяльність". Закон цей покликаний відіграти важливу роль у стимулюванні зростання виробництва у нашій державі. Він фактично вмикає зелене світло для переведення нашої економіки на інноваційний шлях розвитку, тому що робить вигідними для всіх суб'єктів господарювання в Україні реалізацію інноваційних проектів і випуск на ринок нових видів товарів і послуг.

Лев ГЛУХІВСЬКИЙ

Збільшення обсягів вітчизняного виробництва можна зумовити двома чинниками: 1) зростанням купівельної спроможності фізичних і юридичних осіб — суб'єктів нашого внутрішнього ринку; 2) зростанням конкурентоспроможності товарів вітчизняного виробника на внутрішньому і зовнішньому ринках. Щойно прийнятий Закон "Про інноваційну діяльність" створює сприятливе законодавче поле для реалізації другого чинника зростання виробництва.

Україна ще у 1993 році подала офіційну заявку про намір приєднатися до ГАТТ — Генеральної угоди з тарифів і торгівлі. Вона вже декілька останніх років активно стукає у двері Світової організації торгівлі (СОТ), яка з 1995 року замінила ГАТТ. Недавно завершився восьмий раунд переговорів про вступ України до СОТ, який проходив 13—14 червня у Женеві. Зовсім реально є перспектива нашого вступу до цієї міжнародної організації вже до кінця 2002 року. За умови, що буде до цього часу завершено процес гармонізації нашого законодавства і митних тарифів у відповідності із критеріями СОТ, що буде прийнято Митний і Податковий кодекси. Однак без зростання конкурентоспроможності товарів вітчизняного виробництва і збільшення обсягу їх випуску є сумнівною доцільність нашого членства у цій організації. Дійсно, для члена СОТ відкриваються широкі можливості використання світового розподілу праці і завоювання зовнішніх ринків. Але ці можливості можуть принести членові СОТ практичну користь тільки за умови, що вироблені ним товари є конкурентоспроможними. Інакше це призведе до спроби збуту своїх товарів на зовнішніх ринках за демпінговими цінами, що є збитковим і спричинює антидемпінгове переслідування, і переповнення внутрішнього ринку закордонними товарами. А наслідок очевидний — згортання власного виробництва, зростання безробіття і соціальної напруги.

Саме тому найбільш оптимальним шляхом розвитку економіки слід вважати інноваційний шлях, тому що він супроводжується постійним оновленням технологій, товарів і послуг різноманітного призначення, ростом їх конкурентоспроможності як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках, стабілізацією і розширенням ринків збуту і, отже, ростом зайнятості населення, ефективним використанням науково-технічного потенціалу і стимулюванням його росту.

У розгортанні інноваційної діяльності зацікавлений передусім вітчизняний виробник продукції. Адже випуск ним на ринок нових і конкурентоспроможних видів товарів дає йому гарантований доход і прибуток, швидке повернення вкладених коштів, накопичення вільного капіталу і можливість його вкладення у розширення виробництва.

У розгортанні інноваційної діяльності зацікавлені і наймані працівники, адже це — нові робочі місця, гарантована і вчасно виплачена заробітна плата.

Зацікавлені й споживачі — вони отримують доступ до нових видів товарів з кращими споживчими якостями.

І, звичайно ж, зацікавлена держава, тому що розвиток інноваційної діяльності — це зростання бази оподаткування (а отже, збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів), зростання ВВП і, як результат, зростання життєвого рівня громадян і зміцнення соціальної злагоди у державі. Це також і приплив до держави іноземного капіталу у вигляді прямих інвестицій, адже встановлення державою пріоритетів і преференцій щодо інноваційної діяльності зробить інвестицію привабливість вітчизняного виробництва.

Однак без підтримки з боку держави вітчизняного виробника при реалізації ним інноваційних проектів переведення економіки на інноваційний шлях є нереальним. Треба мати на увазі, що розробка і продукування новинок — річ ризикована. При цьому, як правило, потрібне запровадження нових технологій. Потрібне нове обладнання, часто іноземного виробництва. А це — значні капіталовкладення. І якщо це робити на тих же умовах, за якими працюють всі інші суб'єкти господарювання поза межами інноваційної діяльності, то не тільки одержання прибутку, але й просте повернення вкладених в інновації грошей стає проблематичним.

Звичайно, реалізація інноваційної політики потребує значних зусиль, організаційних і фінансових. Для забезпечення інновацій потрібні серйозні інвестиції. Останні ж є нереальними, якщо є недосконалим правове поле, якщо нормативно-правова база не стимулює інноваційний процес, не гарантує прав його учасників.

Єдиним чинником, здатним взяти на себе організаційну, фінансову і правову підтримку інноваційної діяльності, є держава. Саме вона мусить дбати про створення умов для існування і постійного розширення інноваційної діяльності шляхом зменшення ставок оподаткування інноваційної продукції, прямої фінансової підтримки інноваційної діяльності та іншими шляхами.

Щойно прийнятий Закон України "Про інноваційну діяльність" визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом.

Згідно із цим законом державну підтримку одержують суб'єкти господарювання всіх форм власності, що реалізують в Україні інноваційні проекти, і підприємства всіх форм власності, які мають статус інноваційних. При цьому суб'єктами інноваційної діяльності можуть бути фізичні і юридичні особи України, фізичні і юридичні особи іноземних держав, особи без громадянства, об'єднання цих осіб, які провадять в Україні інноваційну діяльність або залучають майнові та інтелектуальні цінності, вкладають власні чи запозичені кошти в реалізацію в Україні інноваційних проектів.

Закон встановлює, що головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсоощадних технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоспроможної продукції.

Основним елементом інноваційної діяльності закон визначає реалізацію в межах України інноваційного проекту. Інноваційним визнається проект, яким передбачається розробка, виробництво і реалізація інноваційного продукту і/або інноваційної продукції.

Закон визначає, що інноваційний продукт є результатом виконання інноваційного проекту і науково-дослідною і/або дослідно-конструкторською розробкою нової технології (в тому числі інформаційної) чи продукції з виготовленням експериментального зразка чи дослідної партії і відповідає наступним вимогам:

а) він є реалізацією (впровадженням) об'єкта інтелектуальної власності (винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, селекційного досягнення тощо), на які виробник продукту має державні охоронні документи (патенти, свідоцтва) чи одержані від власників цих об'єктів інтелектуальної власності ліцензії, або реалізацією (впровадженням) відкриттів. При цьому використаний об'єкт інтелектуальної власності має бути визначальним для даного продукту;

б) розробка продукту підвищує вітчизняний науково-технічний і технологічний рівень;

в) в Україні цей продукт вироблено (буде вироблено) вперше, або, якщо не вперше, то порівняно з іншим аналогічним продуктом, представленим на ринку, він є конкурентоспроможним і має суттєво вищі техніко-економічні показники.

Інноваційною, за цим законом, визнається продукція, яка відповідає наступним вимогам:

а) отримується внаслідок виконання інноваційного проекту;

б) виробляється (буде вироблена) в Україні вперше, або, якщо не вперше, то порівняно з іншою аналогічною продукцією, представленою на ринку, є конкурентоспроможною і має суттєво вищі техніко-економічні показники.

Інноваційна продукція може бути результатом тиражування чи застосування інноваційного продукту. Інноваційною продукцією може бути визнано також інноваційний продукт, якщо він не призначений для тиражування.

Передбачена за цим законом державна підтримка реалізації інноваційного проекту надається за умови його кваліфікування (офіційного визнання) і державної реєстрації. Державну реєстрацію інноваційних проектів здійснює спеціально уповноважений Кабінетом Міністрів України центральний орган виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності (ним може бути визнано одне із існуючих міністерств). Цей центральний орган виконавчої влади повинен вести Державний реєстр інноваційних проектів.

Необхідною умовою занесення проекту до Державного реєстру інноваційних проектів є його кваліфікування. Для кваліфікування інноваційних проектів спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності визначає окремий підрозділ (далі — установу), який може мати регіональні відділення в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі.

Установа для кваліфікування інноваційних проектів організує проведення експертизи прийнятих до розгляду проектів. Експертиза при кваліфікуванні інноваційних проектів виконується за рахунок коштів суб'єктів інноваційної діяльності, які заявляють проекти на державну реєстрацію, і відповідно до Закону України "Про наукову і науково-технічну експертизу".

Інноваційні проекти з пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, періодично затверджуваних Верховною Радою України, визнаються установою пріоритетними інноваційними проектами.

Інформація про занесення інноваційного проекту до Державного реєстру публікується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності у його бюлетені.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності видає суб'єкту інноваційної діяльності свідоцтво про державну реєстрацію інноваційного проекту.

Будь-яка інноваційна пропозиція швидко старіє. Саме тому, а ще для спонукання швидкого впровадження інновацій закон установив, що свідоцтво про державну реєстрацію інноваційного проекту є чинним протягом трьох років від дати його видачі. Після завершення цього строку державна реєстрація інноваційного проекту і відповідний запис у Державному реєстрі інноваційних проектів анулюються.

У разі незгоди суб'єкта інноваційної діяльності чи будь-якої іншої фізичної або юридичної особи з рішеннями установи щодо кваліфікації того чи іншого інноваційного проекту і/або з його державною реєстрацією ці акти можуть бути оскаржені до суду.

Установа несе відповідальність за повноту і достовірність експертизи і за збереження конфіденційної інформації, пов'язаної з інноваційними проектами.

Кваліфікування і державна реєстрація інноваційних проектів є відповідальними діями, адже вони дають підстави суб'єктам інноваційної діяльності для одержання ними визначеної законом державної підтримки. Звичайно, тут можливі зловживання і корупційні дії. Саме тому закон визначає, що неправомірні кваліфікація і державна реєстрація проекту як інноваційного тягнуть за собою відповідальність згідно з цивільним, адміністративним і кримінальним законодавством. У законі визначено перелік дій, які визнаються правопорушеннями при кваліфікуванні і державній реєстрації інноваційних проектів.

Закон визначає, що суб'єкти інноваційної діяльності при виконанні ними інноваційних проектів можуть одержати державну фінансову підтримку, для них передбачається пільгове оподаткування і в окремих випадках пільгове митне регулювання.

Державна фінансова підтримка суб'єктам інноваційної діяльності може бути надана шляхом:

а) повного безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) пріоритетних інноваційних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів місцевих бюджетів;

б) часткового (до 50%) безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) інноваційних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів місцевих бюджетів за умови залучення до фінансування проекту решти необхідних коштів виконавця проекту і (або) інших суб'єктів інноваційної діяльності;

в) повної чи часткової компенсації (за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів місцевих бюджетів) відсотків, сплачуваних суб'єктами інноваційної діяльності комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційних проектів;

г) надання державних гарантій комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів;

д) майнове страхування реалізації інноваційних проектів у страховиків.

Для здійснення фінансової підтримки інноваційної діяльності суб'єктів господарювання різних форм власності за рахунок коштів Державного бюджету України, залучення вітчизняних та іноземних інвестицій Кабінет Міністрів України за поданням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності створює спеціалізовані державні небанківські інноваційні фінансово-кредитні установи, які підпорядковуються спеціально уповноваженому центральному органові виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності і діють на основі положень (статутів), що затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Кошти Державної інноваційної фінансово-кредитної установи формуються за рахунок коштів Державного бюджету України, визначених Законом України "Про Державний бюджет України", коштів від повернення раніше виданих суб'єктам інноваційної діяльності кредитів за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів місцевих бюджетів, залучених вітчизняних та іноземних інвестицій юридичних та фізичних осіб, добровільних внесків юридичних та фізичних осіб, від власної чи спільної фінансово-господарської діяльності та інших джерел, не заборонених законодавством України.

Державна інноваційна фінансово-кредитна установа за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів місцевих бюджетів, а також коштів від повернення раніше виданих суб'єктам інноваційної діяльності кредитів за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів місцевих бюджетів може надавати суб'єктам інноваційної діяльності для реалізації ними інноваційних проектів фінансову підтримку, види якої описані вище.

Кошти Державної інноваційної фінансово-кредитної установи, що формуються за рахунок коштів місцевих бюджетів, витрачаються нею виключно для фінансування відповідних регіональних чи місцевих інноваційних програм і проектів.

Кошти Державної інноваційної фінансово-кредитної установи, що формуються за рахунок залучених вітчизняних та іноземних інвестицій фізичних і юридичних осіб, добровільних внесків юридичних та фізичних осіб, від власної чи спільної фінансово-господарської діяль-

Україна

ності та інших джерел, не заборонених законодавством України, можуть витрачатися нею як на всі перераховані вище види інвестування інноваційної діяльності, так і на інші види інвестування, передбачені Положенням (Статутом).

Для отримання державної фінансової підтримки суб'єкти інноваційної діяльності, інноваційні проекти яких занесені до Державного реєстру, подають до Державної інноваційної фінансово-кредитної установи (її регіональних відділень) інноваційні проекти та всі необхідні документи, перелік яких визначається нею.

Державна інноваційна фінансово-кредитна установа організовує на конкурсних засадах у порядку, що визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності, відбір інноваційних проектів для їх державної фінансової підтримки. Конкурсні відбори інноваційних проектів здійснюються на засадах прозорості, відкритості, гласності.

Суб'єкт інноваційної діяльності, інноваційний проект якого пройшов конкурсний відбір, у залежності від встановленого конкурсною процедурою рейтингу, може отримати від Державної інноваційної фінансово-кредитної установи один чи декілька передбачених законом видів державної фінансової підтримки.

Фінансова підтримка Державною інноваційною фінансово-кредитною установою інноваційних проектів шляхом надання кредитів чи передавання майна у лізинг здійснюється за умови наявності гарантій повернення коштів у вигляді застави майна, договору страхування, банківської гарантії, договору поруки тощо.

Державна інноваційна фінансово-кредитна установа здійснює супроводження реалізації інноваційних проектів, які нею фінансуються, та контролює цільове використання суб'єктами інноваційної діяльності наданих нею коштів.

Державна інноваційна фінансово-кредитна установа надає у засобах масової інформації щорічний звіт про фінансування нею інноваційних проектів та результати їх виконання, а також періодично інформує громадськість про:

— результати конкурсного відбору інноваційних проектів для державної фінансової підтримки і вид наданої фінансової підтримки;

— результати контролю виконання фінансованих інноваційних проектів;

— завершені інноваційні проекти та проекти, яким продовжені терміни їх реалізації із зазначенням причин;

— повернення раніше наданих кредитів.

Сьогодні вже діє одна із державних інноваційних фінансово-кредитних установ — Українська державна інноваційна компанія, утворена замість ліквідованого Державного інноваційного фонду. При необхідності Кабінет Міністрів України може утворювати й інші державні інноваційні фінансово-кредитні установи. Наприклад, для державної фінансової підтримки інноваційних проектів у вугільній галузі чи, скажімо, аграрно-промисловій.

Для здійснення фінансової підтримки місцевих інноваційних програм закон дозволяє органам місцевого самоврядування створювати комунальні спеціалізовані небанківські інноваційні фінансово-кредитні установи і підпорядковувати їх виконавчим органам місцевого самоврядування. Цю можливість зможуть використати у першу чергу великі і багаті міста — Київ, Дніпропетровськ, Харків, Донецьк, Львів та інші, якщо у їх місцевих бюджетах будуть передбачатися кошти для підтримки місцевих інноваційних програм.

Впродовж строку чинності свідоцтва про державну реєстрацію інноваційного проекту і за умови, що виконання проекту розпочато не пізніше вісімнадцяти місяців від дати його державної реєстрації, оподаткування об'єктів інноваційної діяльності здійснюється у порядку, за яким 50 відсотків податку на додану вартість по операціях з продажу товарів (виконання робіт, надання послуг), пов'язаних з виконанням інноваційних проектів, і 50 відсотків податку на прибуток, одержаний від виконання цих проектів, залишаються у розпорядженні платника податків, зараховуються на його спеціальний рахунок і використовуються ним виключно на фінансування інноваційної, науково-технічної діяльності і розширення власних науково-технологічних і дослідно-експериментальних баз.

Отже, використати податкові пільги суб'єкт інноваційної діяльності зможе лише впродовж трьох років від дати реєстрації його проекту і за умови, що він не зволікатиме з початком його реалізації більше вісімнадцяти місяців. Такий порядок має спонукати до швидкого впровадження інновацій.

Побоювання, що суттєве зниження податкових ставок при реалізації інноваційних проектів може призвести до зменшення податкових надходжень, є безпідставними: інноваційне виробництво без податкових пільг є віртуальним. Його просто не буде, а отже, не буде жодних податкових надходжень від його реалізації.

Визначене законом пільгове оподаткування реалізується за умови, що суб'єкт інноваційної діяльності про початок виконання інноваційного проекту у місячний строк повідомляє відповідний орган Державної податкової адміністрації і за всіма господарськими операціями, пов'язаними з виконанням інноваційного проекту, веде окремий бухгалтерський облік.

Кошти у розмірі 50 відсотків податку на додану вартість і податку на прибуток, що залишаються у розпорядженні платника податків — суб'єкта інноваційної діяльності і не використані протягом строку пільгового оподаткування і дванадцяти місяців після нього, підлягають зарахуванню до Державного бюджету. Необхідно ще раз наголосити, що ці кошти строго цільового призначення — тільки на фінансування інноваційної, науково-технічної діяльності і розширення власних науково-технологічних і дослідно-експериментальних баз.

Закон визначає ряд пільг для інноваційних підприємств. Інноваційним підприємством визнається підприємство (об'єднання підприємств) будь-якої форми власності, якщо більше ніж 70 відсотків обсягу його продукції (у грошовому вимірі) за звітний податковий період є інноваційні продукти і/або інноваційна продукція. Інноваційне підприємство може функціонувати у вигляді інноваційного центру, бізнес-інкубатору, технополісу, технопарку тощо.

Слід акцентувати, що закон не передбачає реєстрації інноваційних підприємств. Статус інноваційного для підприємства є "плаваючим": якийсь період часу підприємство може мати цей статус (якщо більше ніж 70 відсотків обсягу його продукції є інноваційні продукти і/або інноваційна продукція), а якийсь період часу може й не мати. Він визнається Державною податковою адміністрацією на підставі даних, які надає їй суб'єкт інноваційної діяльності.

Статус підприємства як інноваційного дає йому право на наступні пільги. Інноваційним підприємствам дозволяється прискорена амортизація основних фондів і встановлюється щорічна двадцятивідсоткова норма прискореної амортизації основних фондів групи 3. Інноваційні підприємства сплачують земельний податок за ставкою у розмірі 50 відсотків діючої ставки оподаткування.

Встановлені законом статус інноваційного підприємства і пільги для інноваційних підприємств стимулюватимуть науково-виробничі структури з високим науковим потенціалом займатися виключно інноваційною діяльністю.

Законом також визначено, що для виконання пріоритетного інноваційного проекту, яким передбачається випуск інноваційного продукту, щодо якого прийнята постанова Кабінету Міністрів України про його особливу важливість, сировина, устаткування, обладнання, комплектувальні та інші товари (крім підакцизних товарів), які не виробляються в Україні або виробляються, але не відповідають вимогам проекту, при ввезенні в Україну протягом строку чинності свідоцтва про державну реєстрацію інноваційного проекту звільняються від сплати ввізного мита та податку на додану вартість.

Номенклатура та обсяги ввезення сировини, матеріалів, устаткування, обладнання, комплектувальних та інших товарів мають бути визначені в інноваційному проекті перед його державною реєстрацією.

Закон визначає, що у разі використання сировини, матеріалів, устаткування, обладнання, комплектувальних та інших товарів, ввезених в Україну без сплати ввізного мита та податку на додану вартість, не для потреб виконання інноваційного проекту ввізне мито та податок на додану вартість сплачуються до бюджету в повному обсязі. При цьому платник податку зобов'язаний збільшити податкові зобов'язання за результатами податкового періоду, в якому відбулося таке порушення, на суму ввізного мита і податку на додану вартість, що мали бути сплачені при ввезенні на митну територію таких товарів, а також сплатити пеню, нараховану на суму податків, виходячи із 120% облікової ставки Національного банку України, що діяла на день збільшення податкового зобов'язання, за період їх нецільового використання.

Суб'єкти господарювання, митне регулювання діяльності яких здійснюється згідно з описаними вище особливостями, щоквартально складають та подають до органів митної служби за своїм місцезнаходженням звіти про використання при реалізації ними інноваційних проектів ввезених сировину, матеріали, устаткування, обладнання, комплектувальні та інші товари.

Закон встановлює, що Національний банк України звільняє комерційні банки, що кредитують виконання пріоритетних інноваційних проектів, від обов'язкового резервування сум кредиту в Національному банку України.

Щоб привести у відповідність з щойно прийнятим Законом України "Про інноваційну діяльність" інші закони, "Прикінцевими положеннями" закону введені відповідні зміни до законів України "Про інвестиційну діяльність", "Про оподаткування прибутку підприємств", "Про податок на додану вартість", "Про податок на землю" і "Про Єдиний митний тариф".

Ось і вся передбачена законом підтримка державою інноваційних починань в економіці України. Закон доручає Кабінету Міністрів у шестимісячний строк від дня його опублікування розробити і прийняти всі необхідні підзаконні акти. Отже, реально Закон може запрацювати вже з початку 2002 року.

Однак описаний у цій статті новий закон про засади інноваційної діяльності, який прийняла Верховна Рада 5 липня 2001 року, як відомо, Законом України ще не є: законом він стане тільки після його підписання Президентом України. Отже, тепер черга за Президентом, який своїм підписом може перетворити цей проект закону у Закон України і ввімкнути давно очікуване зелене світло для широкого розгортання у нашій державі інноваційної діяльності і фактичного переведення нашої економіки на шлях інноваційного розвитку.

Лев ГЛУХІВСЬКИЙ,
народний депутат України (фракція НРУ),
голова підкомітету з питань інноваційної діяльності і захисту інтелектуальної власності Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України, доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України.

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Протоколу про внесення змін і доповнень до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про міжнародне автомобільне сполучення від 17 грудня 1992 року і Виконавчого Протоколу до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про міжнародне автомобільне сполучення від 16 грудня 1994 року

Верховна Рада України *постановляє:*

Протокол про внесення змін і доповнень до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про міжнародне автомобільне сполучення від 17 грудня 1992 року і Виконавчого Протоколу до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про міжнародне автомобільне сполучення від 16 грудня 1994 року, підписаний 25 травня 2000 року у м. Бресті, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 липня 2001 року.
№ 2596-III

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Туркменістану про співробітництво у сфері міжнародного автомобільного сполучення

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Урядом України та Урядом Туркменістану про співробітництво у сфері міжнародного автомобільного сполучення, підписану 25 лютого 1993 року в м. Ашгабаті, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 липня 2001 року.
№ 2597-III

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Казахстан про міжнародні перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом та Виконавчого протоколу про застосування Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Казахстан про міжнародне автомобільне сполучення

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Урядом України і Урядом Республіки Казахстан про міжнародні перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом та Виконавчий протокол про застосування Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Казахстан про міжнародне автомобільне сполучення, підписані 22 лютого 1993 року у м. Алмати, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 липня 2001 року.
№ 2598-III

Київ

Добре вчилися — на море поїхали

Більш як 100 київських дітлахів, які добре вчилися, відпочивають нині в одному з найкращих кримських санаторіїв «Зорі України», де директором Володимир Раєнко.

Торік депутат Київради Петро Головатенко оголосив по школах свого виборчого округу конкурс на кращого учня школи.

— Раніше, — каже П. Головатенко, — ми відправляли на південь дітей з бідних сімей. Але ж треба сьогодні ростити і еліту держави. Щоб виявити обдаровану молодь, й оголосили конкурс. Експеримент, як на мене, вдався.

Судиться мати з дочкою...

За листом

(Початок на 1-й стор.).

Цей провулок в Одесі, де досі навіть асфальтового покриття немає, не якась там далека околиця, —одразу за ним розташувався величезний Південно-західний житловий масив з усіма ознаками цивілізації. А тут час ніби зупинився ще з повоєнних років, коли на пустирі виділили ділянки землі під індивідуальну забудову тим із фронтовиків, хто цього потребував.

Одержав дев'ять соток і Микола Кононович Войцеховський, щоб зі своєю дружиною Євгенією Іванівною спорудити будиночок, народжувати і ростити дітей. Три дочки росли, як мовиться, в тісноті, зате в злагоді. Проблеми почалися, аж як стали дівчата на виданні. Проте і їх, здалося, вирішили: дві дочки утворили власні сім'ї, надбали й дах над головою. Третя, Тетяна, привела чоловіка сюди, в провулок Квітковий. Оскільки батьківський будиночок був для ще однієї сім'ї затісний, вирішили на родинній раді зробити до нього добудову. Про те, аби спершу одержати на це дозвіл відповідних установ, тоді якось не подумали: потім усе, мовляв, якось владнається, — земля їхня узаконена, не залізли ж у город до сусідів. Спорудженням нового, по суті, будинку займалися ті, хто потребував додаткової житлової площі, — Тетяна Войцеховська та її чоловік Євген Галицький. Інші члени родини, як вони твердять, допомагали подружжю забудовників коштами й особистою трудовою участю.

Із часом домоволодіння № 14 по Квітковому провулку стало ніби "дволиким Янусом": одна його половина —доволі благенька, ніби якась аж зморщена від старості, — нагадує про важкі повоєнні часи, коли її зводили, друга — дивиться на світ, ніби пишаючись своїми сучасними формами й ошатністю, молодо і бадьоро. Втім її, отієї другої половини, в природі — хоча ось вона, оглянута з усіх боків, помацана за лаковані двері — ніби й не існує, бо й досі, через кілька років після завершення будівництва, ніде не значиться. А ось через стару половину, що скрізь зареєстрована як окреме домоволодіння, пристрасті розгорілися не на жарт.

Почалося все після того, як улітку 1992-го помер Микола Кононович. Свою половину старого будинку (ще половина належала Євгенії Іванівні) він заповів розподілити на три частки порівну: дружині та двом дочкам — Ользі й Тетяні. Ех, якби знав, чим отой розподіл обернеться! Маючи право на п'ять шостих часток домоволодіння (свою частку матері передала Ольга), Євгенія Іванівна опинилася в темній і сирій кімнатці площею 7,3 квадратних метра, де й повітря не стачить.

— Із кімнати площею в 17,7 квадратних метра, що виходить вікнами до сонця, дочка із зятем мене просто витурили — зі сльозами на очах розповідає Євгенія Іванівна. — Захопили й підсобні приміщення, землю...

Чесно кажучи, коли одержав листа від Є. Войцеховської та її дочки О. Чуян, не хотілося братися мені за розгляд цих сімейних чварів. Чужа сім'я, як і душа, — темний ліс. Сьогодні, дивись, у ній сваряться, а завтра — вже обнімаються-цілуються, — подумалося спочатку. А на спробу вникнути-таки в ситуацію спонукало кілька обставин. Це благальні дзвінки 77-річної учасниці війни Є. Войцеховської, упереджене, наскільки встиг уже зрозуміти, ставлення районних судів до людини похилого віку та позиція Малиновської райдержадміністрації.

Утім, наслухавшись Євгенії Іванівни та Ольги Миколаївни, все ж вирішив спершу почути думку з приводу конфлікту Тетяни Миколаївни.

— А ніякого конфлікту немає, — спантеличила вона мене першою фразою. — Й коментувати тут мені нема чого. Про подробиці можете дізнатися в суді.

А потім додала, як здалося мені, не без іронії:

— Передайте їм, що я їх люблю й бажаю їм усього найкращого. Як, до речі, і вам. Бувайте здоровенькі!

І зачинила квартирку вікна, через яку "поспілкувалися". Навряд чи потребували б, щоб я предавав їм слова Тетяни, Євгенія Іванівна та Ольга, — вони стояли у дворі неподалік і все самі чули. Недарма О. Чуян сумовито мовила:

— А як же, любить. Тільки чомусь уже стільки років не вітається, матір виселила в комірчину та ще й домагалася, щоб визнали її не сповна розуму...

Ну а мені не залишилося нічого іншого, як спробувати з'ясувати все, як "порадила" Тетяна, в суді. Передусім через ознайомлення з документами, що фігурують там під час судових засідань і які проливають світло на події за парканом на провулку Квітковому.

Провулок той, до речі, на території Малиновського району Одеси. То чому, спитати б, позови Є. Войцеховської та О. Чуян до Т. Войцеховської про переділ житлового будинку й земельної ділянки, подані ними саме до "рідного" райсуду ще в жовтні 1993 року, розглядаються не за місцем помешкання, а в суді Київського району? Так забажали, з'ясувалося, позивачі з огляду на доволі прозаїчну причину: один із суддів Малиновського райсуду мешкав... у Квітковому провулку, знався з Є. Галицьким. І хоча не суддя-сусід розглядав справу, а його колега, та, здалося позивачам, що останній беззастережно співчутливо вже з самого початку дивився не в їхній бік. Ось вони в середині 1994 року з немалими труднощами й скористалися своїм правом відводу суду.

Побоювання щодо упередженості Малиновського райсуду були, як засвідчили майбутні події, небезпідставні. Бо коли в 1994—95 роках у правоохоронних органах району зіткнулися зустрічні заяви матері й дочки (перша скаржилася на утиски й побої, яких буцімто завдають їй дочка й зять, друга, будучи "серйозно стурбованою психічним станом" матері, просила суд зробити відповідний запит до психодиспансера), малиновська Феміда зробила доволі своєрідний крок. Документ, направлений головному лікареві медико-санітарної частини виробничого об'єднання "Краян" вартий того, щоб його процитувати. Так-от: "У провадженні Малиновського райсуду м. Одеси знаходиться справа за приватною скаргою гр. Войцеховської Євгенії Іванівни на дії її дочки Войцеховської Тетяни Миколаївни. У зв'язку з цим прошу направити до Малиновського райсуду Одеси (вул. Генерала Петрова, 42) амбулаторну картку хворої Войцеховської Є. І. з метою наступного призначення судово-психіатричної експертизи по відношенню щодо цієї громадянки. Амбулаторну картку видати на руки гр. Войцеховській Т. М.".

Ви щось зрозуміли, шановний читачу? Євгенія Іванівна Войцеховська скаржиться на вчинки дочки й зятя, а їй за це, замість того, щоб розглянути справу по суті — до "психушки", на експертизу. Та ще й амбулаторну картку видати на руки тій, яка навішує на матір ярлик не зовсім нормальної людини. Мабуть, якби в суді не були заздалегідь на боці Т. Войцеховської, діяли б інакше... Втім, коли за наполяганням Тетяни Войцеховської суд таки направив Євгенію Іванівну на обстеження до Одеської клінічної психіатричної лікарні № 1, троє експертів вищої і першої категорії зробили висновок однозначний: "Є. І. Войцеховська протягом усього свого попереднього життя і в даний час будь-якими психічними захворюваннями не страждала і не страждає".

Отже, мильна бульбашка щодо того, чи здатна Є. Войцеховська "віддавати звіт своїм діям та керувати своїми вчинками", роздута її дочкою Тетяною, луснула. Залишалося — далі судитися. Щоправда, передання справи до Київського райсуду нічого втішного Євгенії Іванівні не принесла. До яких тільки "доказів" не вдавалися судді, що змінювали один одного, аби відмовити в задоволенні позовів Є. Войцеховської та О. Чуян. Якийсь час посилалися на висновок будівельно-технічних експертиз, за якими, мовляв, переділ будинку в ідеальних частках (а без цього — й землі) неможливий. А коли дві з таких експертиз таки запропонували свої варіанти можливого переділу, знайшли іншу заковику: перебудова при цьому, мовляв, буде надто дорога. Мовляв, вона за своєю вартістю перевищить вартість належної Т. Войцеховській однієї шостої частки будинку. Позивачі запропонували перекласти половину витрат на них, — це, однак, не подіяло. Ми готові пропонувати й інший варіант: оплатити Т. Войцеховській вартість частки її оселі, хай тільки звільнить житло для матері. Тетяна однак заперечила: "Згоди на таке не даю — мені, моїй сім'ї ніде жити". Позивачі обурилися: "Як це ніде?" А прибудова площею в 55 з гаком квадратних метрів?" Судді, проте, такого запитання ніби й не чули, далі стояли на своєму: відповідачеві ніде буде жити.

Тоді Є. Войцеховська та О. Чуян розпочинають нове коло "ходіння по муках", добиваючись узаконення, постановки на облік самовільно зведеного житла. Й натикаються на вже згадуване, абсурдне, смію твердити, рішення Малиновського райвиконкому від 19 травня 1995 року, в якому сказано: "зберегти самовільну добудову без оформлення права власності до розгляду в суді справи щодо поділу спадкового будинку". Інакше кажучи, живіть собі, поживайте, "самовільники", користуйтеся газом, електрострумом, водою, "витискуйте матір із належного їй по праву житла, — ми на все заплющили очі... Є. Войцеховська та О. Чуян — тепер уже в райдержадміністрацію, що замінила райвиконком, в суди, до прокурорів: відмініть, мовляв, неправомірне рішення. А там роз'яснюють: аби узаконити самовільну добудову тільки вашої вимоги мало — потрібні відповідні заяви, інші документи від забудовників Т. Войцеховської та Є. Галицького... Ага, дочекаються! Тим це тільки на руку: самовільно зведене житло на судових засіданнях не фігурує, загрози того, що і його врахують при переділі, немає, навпаки, можна і далі бідкатися, що ніде більше жити.

Консультуються, як у таких випадках має бути. Фахівці роз'яснюють: є ціла низка нормативних документів, за якими самовільно споруджене житло може бути безоплатно, за позовом органу виконавчої влади, вилучене, зараховане до комунальної власності місцевої ради, а після надання йому нового статусу уповноважений житловий орган може укласти договір його найму з тими самими самовільними забудовниками, — ось тоді й було б усе законно. Невже цього не знають у Малиновській райдержадміністрації, у Малиновському райсуді, в прокуратурах різних рівнів, аж до Генеральної, де розглядалися клопотання Є. Войцеховської та О. Чуян про узаконення самовільно спорудженого будинку? Важко в таке повірити. То чому потурають протиправним діям?

Нічого не домігшися з узаконенням "самовілбуду", Є. Войцеховська та О. Чуян і надалі наполягають на справедливому судовому переділі старого, законно зведеного будинку та земельної ділянки навколо нього. Коли суддя Київського райсуду Євгенія Губа в черговий раз (сталося це 12 грудня минулого року) у повному обсязі відмовила їм у задоволенні позову (притому позивачі запропонували варіант, за яким Т. Войцеховська мала б одержати навіть більші площі житла і землі, ніж їй належить на правах власниці однієї шостої заповіданого), вони, само собою, знову звертаються до вищої інстанції. І тут знаходять, нарешті розуміння. Рішення райсуду, в порядку нагляду, оскаржує заступник голови облсуду Антон Чернушенко. А 6 червня 2001 року цей протест задовольняє президія обласного суду, скасувавши рішення суду районного.

Вчитуюся в рядки постанови президії облсуду. В ній раз у раз натикаються на фрази: "суд до уваги не взяв", "з такими висновками суду не можуть погодитися", "суд оцінки не дав", "цього суд також не врахував"... Наводяться відповідні статті Цивільного Кодексу України, постанови Пленуму Верховного Суду України, якими варто було б керуватися під час розгляду справи, та вимоги яких, на жаль, не враховано... Ну просто-таки юридичний лікнеп. Якщо отого всього, що перераховано й з приводу чого зауважено, не знає районний суддя, то як він потрапив у своє крісло? А коли знає, то чому діє всупереч вимогам закону?

Президія облсуду направила справу на новий розгляд до того ж Київського райсуду, але іншим суддею. Євгенія Іванівна, після восьмирічного "марафону", від нового кола судових розглядів не в захопленні;

— Чи ж діждуся я колись захисту від наруги, що її чинить рідна дочка? Ой, не впевнена. І помирати, мабуть, доведеться в отій темній комірчині.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Спорт

Молодці!

Плавання. До Києва повернулася збірна України після виступів на чемпіонаті світу в японському місті Фукуока. Яна Клочкова, якій, до речі, присвоїли військове звання молодшого лейтенанта, привезла на Батьківщину дві золоті і срібну медалі. Порадував нас і Олег Лисогор, котрий став чемпіоном на дистанції 50 метрів брасом.

— Я був, так би мовити, дещо збоку, — сказав він, ступивши на рідну землю. — Через це до мене не було особливої уваги. Утім і тиску особливого не відчував. Хоча переді мною поставили завдання виступити успішно і, якщо буде нагода, посісти призове місце. Ну а перемога стала і для всіх, і для мене приємною несподіванкою...

Програли, побилися і пішли далі

Футбол. Ліга чемпіонів. Другий попередній раунд. Повторні поєдинки. «Лугано» (Швейцарія) — «Шахтар» (Україна, Донецьк). 2:1 (перший матч — 0:3). Голи: Гаспоз, 54, Россі, 67 — Агахова, 12.

«Шахтар» виступав у такому складі: Вірт, Старостяк, Тимощук, Попов, Аліуце, Бахарев (Конюшенко),63, Зубов (Левандовський), 84, Воробей (Ателькін),84, Ндіайє, Агахова, Окоронько.

Цей у цілому захопливий матч з перших же хвилин набув нервового характеру. Особливо нервували господарі, тож і діяли брудно. На таку негостинність українські футболісти відповіли низкою гострих атак. Одна з них уже в дебюті завершилася успішно. Агахова скористався чудовою передачею Аліуце.

Ще в першому таймі подвоїти рахунок міг Воробей, але м'яч після його удару зі штрафного влучив у хрестовину.

Після перерви донетчани дещо втратили концентрацію в обороні. Це й призвело до того, що господарі спершу зрівняли рахунок, а потім і забили переможний гол. Кінцівка матчу була затьмарена справжньою бійкою, у якій взяли участь футболісти обох команд. А гравець команди господарів Рота і донетчанин Ндіайє отримали червоні картки.

Утім, український клуб завдяки переконливій перемозі вдома вийшов до наступного етапу Ліги чемпіонів. Там його суперником буде німецький клуб «Боруссія» (Дортмунд), яка кілька років тому володіла Кубком європейських чемпіонів.

Олександр Філімонов — у київському «Динамо»

Ми вже повідомляли про те, що серйозної травми зазнав воротар динамівців Олександр Шовковський. І «Динамо» фактично залишилося з одним голкіпером — Віталієм Ревою. І от новина, неначе грім серед ясного неба. 27-річний воротар збірної Росії Олександр Філімонов залишив московський «Спартак» і нині вже в київському «Динамо». Упродовж двох днів киянам вдалося домовитися з керівниками російського чемпіона стосовно суми трансферних витрат. За попередньою інформацією Філімонов підпише з «Динамо» трирічний контракт. Суму його трансферу тримають у секреті.

Прибувши позавчора до Києва, новобранець заявив нашому кореспонденту:

— Аргументів для мого переходу чимало. Насамперед київське «Динамо» є одним із найавторитетніших клубів Європи. До того ж, я маю шанс пограти у Лізі чемпіонів. І ще багато чого, що вплинуло на моє рішення...

Учора новий голкіпер динамівців мав зіграти у товарицькому матчі проти бельгійського клубу «Брюгге». Його номер — 31.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку Олександр ФІЛІМОНОВ.

Фото Володимира ТИМЧЕНКА (УНІАН).

Справа нелегалів

У Німеччині на території землі Північний Рейн-Вестфалія затримано двох громадян. Їх підозрюють у сприянні нелегальному перевезенню більш як 12 тисяч мігрантів зі Східної Європи. За даними прокуратури міста Мюнстер, організатори перевезень перебувають в Україні. Як повідомила «Німецька хвиля», причетний до цієї справи і співробітник німецького посольства в Україні. Прес-аташе посольства ФРН у Києві Сабіне Штьор підтвердила, що у зв'язку з цією справою минулого тижня до Берліна було відкликано співробітника візового відділу посольства.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Уперше за кордон. У ранзі прем'єра

Учора у свою першу закордонну поїздку у ранзі прем'єра вирушив Анатолій Кінах. Під час його дводенного офіційного візиту до Угорщини заплановано підписання мінімум трьох двосторонніх документів, зокрема, спільної декларації про прикордонне співробітництво. Окрім того, до підписання підготовлено українсько-угорський договір про правову допомогу в цивільних справах, а також угоду між Держкомітетом молодіжної політики, спорту і туризму України та Міністерством економіки Угорщини у сфері туризму.

Прибувши до Будапешта, А. Кінах оглянув новий будинок для посольства України в Угорщині. А потім відбув у годинну подорож на теплоході Дунаєм. Сьогодні ж відбудуться переговори українського прем'єра з угорським колегою Віктором Орбаном. У другій половині дня А. Кінах зустрінеться з президентом країни Ференцем Мадлом у його літній резиденції. Після цього український прем'єр на поромі переправиться через озеро Балатон і повернеться до Будапешта. В середині дня він матиме зустріч з представниками угорських ділових кіл.

Особиста охорона керівництва афганського руху «Талібан» віднедавна красується у нових одностроях, які відповідають усім мусульманським традиціям.

Фото АП.

Без коментарів

Коефіцієнт інтелекту (1Q) президента США Джорджа Буша — 91 бал. У Пенсільванському університеті це вирахували, беручи до уваги успішність у школі та вузі, публікації, чіткість мовлення тощо. Це найменший показник 1Q серед американських президентів з 1945 року. Дж. Буш у цьому сенсі поступається не лише своєму попередникові (Клінтон очолює список президентів з 1Q 182), а й середньому американцю з його 100 балами.

Екзамен на вагітність

У багатьох школах Свазиленда перед початком навчального року введено обов'язкову перевірку учениць на вагітність. Дівчат «у цікавому становищі» виключають із шкіл у багатьох країнах Півдня Африки, щоб не подавати іншим поганого прикладу. На цьому вони або припиняють свою освіту, або продовжують гризти граніт науки вдома. Обов'язкові тести, на думку вчителів та батьків, є добрим стримувальним чинником проти підліткового сексу.

Ірак — це загроза миру?

Актуальне питання

На цьому тижні пролунала ствердна відповідь на це запитання з вуст президента США Джорджа Буша, і він не виключив можливості силового тиску. А Багдад заявив, що ні для кого загрози не являє, бо лише захищається. Сьогодні, в 11-ту річницю початку іракської агресії проти Кувейту, є привід поміркувати на цю тему. Тим більше, що Кувейт поділяє точку зору США. Причому не голослівно, а доводячи це щоденними погрозами на свою адресу з боку іракських ЗМІ.

Цікаво, що нинішній день у Багдаді святкують як перемогу, а в Кувейті відзначають як найстрашніший день своєї історії. При цьому «переможці» вмирають від злиднів, голоду й хвороб, оскільки рішучі санкції світової спільноти не дають економіці країни змоги відновитися, а Кувейт, переживши потрясіння і оплакавши полеглих, відбудувався й процвітає аж ніяк не менше, аніж процвітав до агресії...

Прихильники жорсткої лінії поведінки стосовно режиму Саддама Хусейна вважають, що офіційний Багдад ще з 80-х умисне проводить провокаційну агресивну політику. Для початку він загнав свій народ у восьмирічну війну з Іраном. Вона завершилася без переможців, хоча знов-таки з цим не згодні в Багдаді, де навіть поразку вважають перемогою. До речі, у цій війні Кувейт раз у раз надавав допомогу Іраку. Аж до 2 серпня 1990 року.

Наївно було б гадати, що іракська агресія стала для Кувейту несподіванкою: загрози почалися за кілька місяців до нападу, який відбувся у розпал переговорного процесу між двома країнами. Вторгнення сталося в четвер, а напередодні в Саудівській Аравії завершився черговий раунд переговорів і сторони домовилися знову продовжити їх у суботу в Багдаді...

Минуло 11 років. Ірак, як і раніше, не визнає кордонів Кувейту, попри підписані ним документи. В іракських шкільних підручниках написано, що Кувейт — то частина Іраку, а його лідери не раз заявляли, що сусідня країна — не держава, а лише 17-та провінція Іраку. Чи не найгострішим для Кувейту залишається питання повернення 604 військовополонених. Ірак не заперечує їх наявність, але й не підтверджує, живі ці люди чи їх страчено. Все це дає підстави і кувейтцям, і їхнім сусідам по регіону продовжувати наполягати на тому, що Ірак і сьогодні продовжує свою провокаційну агресивну політику і являє загрозу.

Іншої точки зору дотримуються захисники безправного населення Іраку — Росія, Китай, Франція і до певної міри Україна. Ці країни виступають за зняття санкцій з Іраку або, принаймні, послаблення їх режиму. Важко не погодитися, що іракський народ, діти не повинні страждати через диктаторські амбіції керівництва країни. Як казав колись безсмертний Достоєвський, ніщо у світі не варте сльози дитини.

Характерно, що і прихильники санкцій, і їхні противники не створюють враження, ніби вони прагнуть за будь-яку ціну звільнити Ірак від диктаторського режиму. Виходить, що таке явище, як Саддам Хусейн (на постаті якого, за свідченням більшості аналітиків, усе замикається), зовсім не феномен. Просто ця колоритна сильна особистість поки що влаштовує всіх, хто має намір найближчим часом вхопити свою частку іракського пирога.

Зміна влади в Іраку може змішати карти, котрі вже роздано. Судіть самі, тим, хто твердить, що Ірак —серйозна загроза, завжди може згодитися в господарстві маленька переможна війна з нафтовим салютом переможцеві. А у гуманних захисників голодних дітей зміна влади в Іраку виб'є з-під ніг міцний (багатий на нафту) грунт і вони втратять свої козирі. Свіжий приклад: Ірак має намір підписати низку контрактів з Росією в галузі переробки і продажу нафти за умови, що російські представники в ООН підтримають рішення про скасування санкцій проти Багдада. Про це повідомив АП заступник міністра нафтової промисловості Іраку Фаїз Шахін. За його словами, Ірак сприятиме розвитку економіки Росії й допоможе їй протистояти тискові США і Західної Європи...

А як вам сподобається цікава статистика з галузі взаємовідносин Іраку з іншим членом РБ ООН? Попри кризу у відносинах між Іраком і США, що триває вже 11 років, лише за кілька останніх місяців Багдад подвоїв обсяги поставок нафти на американський ринок. На даний момент Ірак продає Сполученим Штатам щодня в середньому близько 1 млн. барелів «чорного золота». У травні минулого року вказана цифра становила лише 438 тис. барелів. За оцінкою експертів, Ірак посідає сьогодні п'яте місце у списку найбільших експортерів сирої нафти до Сполучених Штатів. І хоча адміністрація ще Буша-старшого заборонила американським компаніям імпортувати напряму іракські енергоносії, приватні фірми, у тому числі «Екссон» и «Мобіл», успішно обминають вказану заборону, діючи через посередників.

То чи являє Ірак загрозу? Будь-який диктаторський режим — це небезпечно. Це бомба уповільненої дії. Здалеку розігрувати багатоходові меркантильні комбінації безперечно спокусливо, однак далеко не всі на Близькому Сході, хто живе у безпосередній близькості від Іраку, поділяють таку точку зору. Сусіди Іраку, зокрема Кувейт, бажають миру іракському народові і хочуть жити поруч з вільною країною, цілісною і суверенною. А головне — безпечною.

Яна СТАДІЛЬНА.

Хроніка. Факти. Події

Київ

Військові контакти

В Україну з офіційним візитом прибув начальник генштабу ЗС Грузії Джоні Пірцхалашвілі. Він проведе переговори зі своїм українським колегою Володимиром Шкідченком. Як очікується, грузинська делегація відвідає Національну академію оборони України і Дарницький танкоремонтний завод.

Скоп'є

Вихід з глухого кута можливий

Переговори лідерів македонських та албанських партій, що проходять за посередництва ЄС і США, мають усі шанси завершитися досягненням угоди вже найближчим часом. Повідомляється, що сторони майже подолали розбіжності з питання статусу албанської мови. Другим етапом має стати обговорення питання формування поліцейських органів та їх керівництва в районах компактного проживання албанців.

Газа

Палестинці вимагають помсти

Тисячі палестинців вийшли на вулиці міст автономії після ракетного обстрілу ізраїльтянами приміщення, яке належить угрупованню «Хамас». Під час нальоту загинуло вісім палестинців, включаючи двох дітей. Серед убитих два лідери «Хамасу», які підозрюються в організації терактів проти Ізраїлю. Саме вони, за заявою ізраїльтян, і були метою акції.

Захід засуджує Ізраїль

США, Великобританія і Франція піддали різкій критиці дії Ізраїлю. Голова держдепартаменту США заявив, що ця акція являє край провокаційну ескалацію конфлікту, і що американці виступають рішуче проти ізраїльської політики вибіркових убивств.

Баку

Реформа алфавіту

Азербайджан офіційно переходить з кирилиці на латиницю. Відповідно до указу, виданого президентом Алієвим місяць тому, всі офіційні документи, газети та книги відтепер виходитимуть на латиниці, це ж стосується і дороговказів. Прихильники реформи, третьої за останні сто років, стверджують, що цей крок наблизить Азербайджан до Заходу і послабить вплив Росії.

Будапешт

Угорщина відмовиться від МіГ-29

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан заявив, що країна має намір найближчим часом відмовитися від російських винищувачів МіГ-29. За його словами, Угорщина з МіГами має вигляд на загальному тлі «кривої качки», оскільки літаки цього типу реально не підходять для військових дій.

Нью-Йорк

Санкції жорсткішають

РБ ООН одностайно вирішила зробити жорсткішим контроль за виконанням санкцій, введених проти правлячих в Афганістані талібів. Санкції були прийняті з метою змусити талібів видати відомого терориста Усаму бін-Ладена, який перебуває в країні.

Белфаст

Вуличні баталії тривають

В адміністративному центрі Північної Ірландії четверту ніч поспіль тривають вуличні сутички між протестантами та католиками. Поліція змушена була застосувати водомети. У північній частині Белфаста спрацювало два закладених протестантами вибухових пристрої.

Гавана

Американський наліт на Кубу

Американський пілот-аматор після першого одиночного польоту, на загальне здивування, приземлився на Кубі. Одномоторний літак Cessna під час екстреного заходу на посадку поблизу Гавани перекинувся і впав на берег. Як він опинився за більш ніж 150 кілометрів від Флориди, поки що невідомо. Можливо, пілот просто запанікував, опинившись вперше сам за штурвалом літака.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Примхи долі

Самотність — ніби хвороба

***Д**обрий день! Дуже люблю читати вашу газету, особливо рубрику «Сім'я». Мені 13 років. І я теж хочу розповісти вам історію.*

Живе в нашому селі бабуся, фельдшерка. Розміняла вже, мабуть, дев'ятий десяток років. Ледве ноги пересуває. Бачить поганенько, але справу свою знає добре: допоможе охоче, нікому не відмовить. Радіє і душею відпочиває, коли є з ким хоч словом перекинутись. Дуже любить дітей. Звичайно, їй допомагають: то хату підметуть, то води принесуть — усе-таки легше. Бо ж доля черства. Чоловік помер. Самотність, ніби якась хвороба, роз'їдає душу. Старенька розуміє, що в кожного своє життя. Але ж колись вона була так потрібна!..

Звати її Варвара Митрофанівна. Її знають як людину з добрим і щирим серцем. Багато людей із вдячністю і повагою згадують ім'я цієї людини. Нині — дуже самотньої.

Марина СЛАСТЬОН.

Жукля Корюківського району Чернігівської області.

Працювали, як розумні, а платили, як дурним

Я — ваша давня передплатниця, але пишу вперше. Я — пенсіонерка з трудовим стажем у медицині 22 роки, у ветеринарії — 11. Пенсія — 58 гривень, і жодні обіцянки про підвищення її не торкнулися: як була мізерна, такою і залишилася. Де ж справедливість? Хіба ми гірші за інших? Працювали, як розумні, а платили, як дурним? Але не ця проблема хвилює мене найбільше.

Моя онучка вже рік, як закінчила юридичний технікум, а роботи знайти не може. Треба вчитися далі, щоб здобути вищу юросвіту. А за які гроші, коли кишені порожні? Куди не поткнись — потрібні долари. Чому здібна сільська дитина не може отримати вищу освіту? От і сидять бідні без освіти і без роботи.

Зоя ДЗЮБА.

Ставидла Олександрівського району Кіровоградської області.

«Піду з дому!»

Школа для батьків

***Ц**і слова завжди символізували найвищу точку непорозумінь у сімейних стосунках. Їх говорять і дорослі й діти. А найчастіше — підлітки.*

13-річному Андрієві батьківської уваги не бракувало, та тільки її прояви зовсім не радували. Хоч батько хлопця з ранку до вечора пропадав на роботі, мати, здається, хотіла контролювати сина за двох. Якщо Андрій збирався кудись, міг почути безапеляційне: «Ти туди не підеш». Пильне мамине око стежило, щоб син одягався саме так, як бажає вона. І навіть у виборі їжі хлопцеві було категорично відмовлено. Андрій протестував: спочатку сварився з матір'ю, а потім, коли в черговий раз йому не дозволили послухати музику з друзями, вирішив покинути батьківський дім. Не залишивши навіть записки, пішов жити до приятеля. Батьки звернулися в розшук.

Андрій погодився повернутися додому лише за умови, що мама змінить своє ставлення до нього. Вона пообіцяла і деякий час навіть дотримувалася слова. Та згодом усе повернулося на круги своя... Підліток знову заговорив про втечу. Щоб розімкнути «зачароване коло», вони звернулися до психолога.

— Мати Андрія переконана, що має право повністю керувати поведінку сина, — розповідає психолог-методист, супервізор Київського міського психологічного центру **Катерина БУЛГАКОВА**. — Мовляв, хто він ще такий? Подумаєш: 13 років. Не він, а я знаю, що для нього краще. Треба одягати ту куртку, що тепліша, брати бутерброди з ковбасою, а не з сиром, адже ковбаса ситніша. Через такі дрібниці хлопець почувається вдома дискомфортно, що йому не хочеться там жити.

Наведу ще один приклад. Зараз я допомагаю 14-річній Оленці подолати депресію, налагодити контакт з матір'ю. Дівчинка виховується в неповній сім'ї, батько з ними не проживає. Мати поводиться з Оленою дуже лагідно, але завжди нервує, коли дочка йде кудись. Дівчинка повертається і спостерігає одну й ту саму картину: мати сидить і плаче. Коли дочка збирається до подруги на дві години, мати благає її: «Дві години —це так довго, у мене болить серце, підвищується тиск, я буду хвилюватися». Олена заспокоює її: «Мамо, я зателефоную тобі за годину». Та мати

продовжує просити її піти не на дві, а на одну годину. Дівчина пішла з дому, не витримавши материних сліз і умовлянь. Мати не знала про місцезнаходження Олени 12 днів. Хтось з сусідів випадково побачив дівчину на вулиці й привів її додому.

У цих випадках причина втечі дітей з дому однакова — надмірна батьківська опіка. Щоправда, виявляється по-різному: через жорсткий диктат, авторитаризм або через сльози і благання.

— Що ви могли б порадити сім'ям з такими проблемами?

— Дорослі повинні знати вікові особливості розвитку дітей. Уже в три роки дитина вперше вимовляє слова: «я сам!», намагаючись зробити щось без сторонньої допомоги. А з 11 років починається інтенсивне формування особистості.

Якщо батьки не рахуватимуться з думкою дитини і продовжуватимуть поводитися з нею, як з маленькою, у неї це викличе тільки протест. Якби мати не сказала Андрієві: «Одягай цю куртку!» у формі наказу, а порадилася б з ним: «Як ти гадаєш, може, краще одягти цю куртку?», аргументуючи свою думку: «Адже сьогодні такий холодний день, а в ній тобі буде тепліше», — реакція хлопця на її слова була б набагато спокійнішою.

Ще одна дуже поширена помилка батьків — прагнення загнати дитину у певні рамки. Усім нам знайомі сповнені розчарування слова: «Я таким не був, я у твоєму віці був працьовитим» (відповідальним тощо). Деякі батьки, які приходять з дітьми до нас на консультацію, висловлюються ще категоричніше: «Він (вона) мені не син (дочка)!». Звичайно, за такої позиції дитині захочеться втекти з дому.

Зрозумійте, шановні батьки, що кожна людина —індивідуальність, вона розвивається власним шляхом і може успадкувати від батька або матері зовсім не те, що вони хотіли б. Якщо, скажімо, хтось із дорослих — трудоголік, здатний працювати годинами без відпочинку, а дитина не може працювати так інтенсивно, то у неї інший тип нервової системи. І це треба сприймати як об'єктивну реальність!

Негативно підлітки сприймають і порівняння їх з ровесниками: він, мовляв, хороший, а ти — поганий. Безумовно, виховувати дітей необхідно, та водночас важливо навчитися спокійно сприймати їх такими, які вони є. Всі люди різні, і кожен характер має право на існування, в кожній людині є щось позитивне і щось негативне. Якщо батьки керуватимуться цією думкою у вихованні дитини, їм буде легше досягти взаємної довіри.

— Чи кожна дитина в приблизно однаковій ситуації може втекти з дому?

— Це залежить від її особистих якостей. Якщо дитина схильна до ризику, жадає пригод, вона швидше наважиться на такий крок, аніж чадо боязке і тривожне. Та, як правило, із благополучних сімей не тікають...

Розмову вела Тетяна КРОП.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША та Геннадія ШМУЛЕНСОНА.

Домашній адвокат

Спадкування майна

***П**ісля смерті батька залишилася дача. Крім мене (сина), його спадкоємцями є друга дружина батька та батькова мати — моя баба. Чи можу я успадкувати всю дачу, якщо вона куплена на мої гроші? Баба не заперечує. На яке ще майно зі спільної власності батька та мачухи поширюється моє право успадкування?*

Василь ЩУКА.

Миколаївська область.

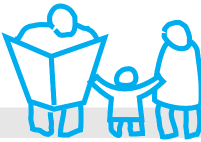

Рубрику веде юрисконсульт Марина КОВАЛЬЧУК.

Відповідно до ст. 529 Цивільного кодексу України, при спадкоємстві за законом спадкоємці першої черги, а також непрацездатні особи, що перебували на утриманні померлого не менше одного року до його смерті, успадковують майно в рівних частках. Якщо у вас є відповідно оформлені документи, що підтверджують сплату грошей за купівлю дачі, то, за умов відсутності спору на спадкове майно інших спадкоємців, ви можете претендувати на дачу та інше спадкове майно. Якщо згоди всіх спадкоємців немає, вирішуйте спір у суді.

До спадкового майна, яке ви не вправі успадкувати, належать предмети звичайної домашньої обстановки і вжитку (все, що було в будинку або квартирі, де проживав ваш батько), якщо ви не мешкали спільно до його смерті не менше одного року. Оскільки таке майно переходить до спадкоємців за законом, незалежно від їх черги і спадкової частини, — якщо вони проживали зі спадкодавцем до його смерті не менше одного року.

Для нотаріального посвідчення факту вступу у спадщину вам необхідно звернутися до нотаріуса за місцем відкриття спадщини (останнє місце проживання батька). Нотаріус допоможе скласти відповідні документи та надасть детальні роз'яснення.

Увага, нова рубрика: Мильна опера

Специфіка спекотних урочистостей

«Виходь заміж коли завгодно, тільки не влітку», — моя мудра мама знає, що порадити, адже заміж вона виходила в серпні і має власний досвід боротьби зі спекою «в цей урочистий день». Її порада спала мені на думку цієї суботи в одному районному відділі реєстрації актів громадянського стану столиці, куди мене запросили давні знайомі, щоб «розділити з ними радість з нагоди весілля», як це звучало в запрошенні.

У дворі загсу спостерігала одразу шість весільних процесій різної масовості (від 10 до 70 свідків чужого щастя) і різного ступеня готовності до процедури (одні тільки-но приїхали, інші простояли у дворі вже з годину). Так «малолюдно» було в звичайному районному загсі. Що творилося в «Бермудському трикутнику» — важко й уявити.

Якщо не зважати на радісність моменту, картина виходила не надто приваблива: розморені спекою і довгим чеканням, схвильовані родичі і друзі витирали піт, що підступними ручаями котився по обличчях. Усі вголос мріяли про бенкетний зал, обладнаний кондиціонерами. Особливе співчуття викликали наречені, що добровільно закували себе в багатошарову синтетичнобілу сукню. І попри все це вони були найвеселішими, наймилішими, найщасливішими, най-най-най...

Через особливість моменту мені було ніколи, та й незручно, допитуватись у молодят, що спонукало їх одружуватися в такий гарячий сезон. Тому всі ці запитання я адресувала іншій парі. Олеся та Олег ще тільки збираються стати на весільний рушник (подію призначено на початок серпня) і нині перебувають у стані і настрої, амплітуда якого коливається від легкого мандражу до повної паніки. Олеся й Олег погодилися повідати газеті про плюси і мінуси весілля і взагалі розказати нам свою історію.

Чому вирішили одружуватися влітку? Багато причин. Відомо, що літо — сезон відпочинку, а отже — і весіль. Тобто, саме тому, що це — найкращий час для відпочинку. Прискорений сценарій виглядає так: бажання одружитися з'являється навесні (без коментарів), літню відпустку присвячують передвесільному клопоту та поверненню до тями після цього стресу. Так принаймні розмірковують наші герої.

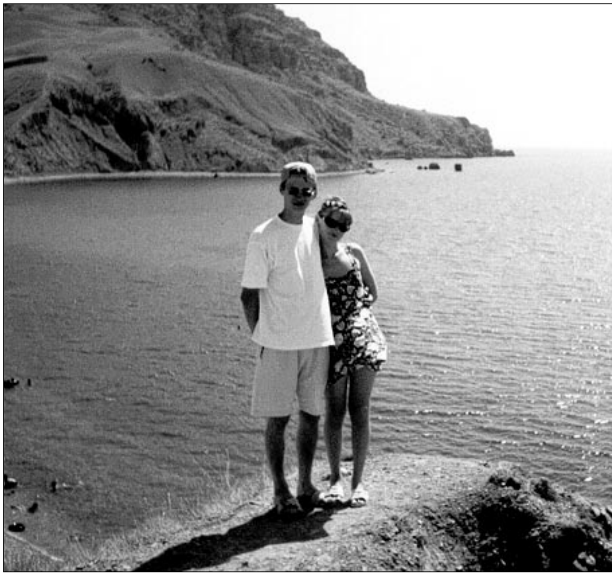
Крім того, влітку люди набагато легші на підйом і охочіше їдуть на край світу, щоб привітати молодят. Весільний стіл — багатший на сезонні фрукти-овочі та значно дешевший. Та й весільні фотокартки на фоні зелених і квітчастих краєвидів виглядають набагато красивіше, аніж на тлі облетілих дерев. До того ж, можливість додати до них ще й «морський фоторепортаж» з весільної подорожі — неабиякий аргумент для молодят на користь гарячого сезону. Хоч народна традиція заповідає робити цей серйозний крок саме восени — на тлі лисих дерев і переповнених урожаєм комор. Але ж нині інші канони і реалії. Про них і мова.

Такою зрозумілою всім преамбулою «Сім'я» відкриває нову рубрику — «Мильна опера». Ми ходитимемо по п'ятах за нашими героями та розповідатимемо вам посерійно про етапи початку спільного життя. Отже, серія перша.

Хроніка одного весілля

1. Службовий роман

З ауважу одразу, що з персонажами нам пощастило. Ми спілкуємося за кавою у затишній кухні — хоч і найманої, але «їхньої» квартири. Олеся та Олег —обоє стрункі, світловолосі, усміхнені. І закохані. Вони — у тому щасливому піку взаємин, коли будь-хто з оточуючих видається зайвим, непотрібним. Проте історію знайомства наречені розповідають охоче.

Олеся працювала в досить відомій комп'ютерній фірмі більше двох років і була «крутим бухгалтером». Раптом до компанії прийшов новий співробітник. Стриманий і серйозний, він старанно працював і «нічого особистого» про себе не розповідав. Що він за людина — ніхто не знав.

Більш-менш щира розмова зав'язалася під час святкування дня народження одного колеги. Тоді ж вони й дізналися про взаємну симпатію одне до одного. Почали зустрічатися. Вже через місяць Олеся зізналася мамі, що вперше в житті по-справжньому закохалася.

Початок багатообіцяючий, але не так усе просто і легко. В цій історії не обійшлося без третього і четвертої «зайвих». Адже на момент, коли «любовь нечаянно нагрянула», обоє не були вільні. Ще протягом п'яти (!) місяців Олеся пояснювала «старому» хлопцеві, що зустріла кохання свого життя. Олегові знадобилося ще більше часу: його дівчина близько року сподівалася, що він отямиться і повернеться.

За три роки побачень сталося багато чого.

У Лесі: захист диплому в інституті, де вона вчилася заочно, звільнення з роботи і пов'язана з цим тривала депресія. Нова робота і адаптація в колективі.

В Олега: також нова робота і взагалі прийняття багатьох доленосних рішень.

В обох: пошуки дешевої квартири, спільна подорож до Криму, курси англійської мови. І робота допізна. Повертаються втомлені близько дев'ятої вечора. І коли тільки вони встигають готуватися до весілля?

— Хто нині займається господарством? — запитую з надією почути про взаємодопомогу і підтримку у боротьбі з побутом.

— Не знаю, можливо, таргани?! — сміється зеленоока красуня Олеся.

(Далі буде)

Юлія ПОТАПЕНКО.

В наступній серії: романтична пропозиція, весільні приготування, холостяцькі вечірки.

На знімку: це фото, напевне, стане одним з перших у сімейному альбомі Олесі та Олега. Перша відпустка. Разом. Біля моря. Саме до Криму вони вирушать і у весільну подорож.

Суцільні іменини у Христини

Фото з альбому

Христина Зленко в луганській середній школі № 20 навчалася на «відмінно». Вирішивши достроково закінчити школу, склала іспити екстерном. Потім вступила на підготовчі курси Карлового університету в Празі, де почала вивчати чеську мову. В Міністерстві освіти довго думали, чи давати добро на одержання атестата про середню освіту. Звернулися із запитом у Чехію. У відповіді було написано, що 15-річна Христина в знаннях не поступається своїм 19-річним співучням, а з англійської та чеської навіть випереджає їх. Студентка Вищої школи в Празі, улюблениця курсу, Христина ще й кандидат у майстри спорту з художньої гімнастики.

Відпочиваючи на Сейшельських островах, дівчина виграла титул «Міс Корал-2000» завдяки своїй чарівності. І, звісно, знанню мов.

Нещодавно доля зробила їй ще один подарунок — лотерейний виграш у мільйон крон, що дорівнює 27 тисячам американських доларів. Оце так щасливиця! Спортсменка, активістка, красуня!..

Борис БОРИСОВ.

Подебради,
Чехія.

На знімку: Христина з дідусем Борисом Зленком (ліворуч).

Творчість читачів

Я передплачую «Голос України» впродовж уже багатьох років. Мені подобається те, що ви приділяєте увагу родинним проблемам і життєвій мудрості. Про це й моя байка.

Бескрылая любовь

С утра в деревне разлетелся слух,
Что из курятника от кур сбежал петух.
Сбежал, исчез — ну, всякое бывает.
Но только вот куда?
Про то никто не знает.
И всяк по-своему гадает.

Тут разные ходили толки:
Медведь задрал иль утащили волки...
Все ходят по двору суровы, хмуры,
Кудахчут опечаленные куры.
Петух, конечно, не иголка, он найдется,
И на любую тайну свет прольется.

Рассказывал подвыпивший чудак,
Что с петухом-то дело так.
Намедни в их селе проезжая лисица
Решила на три дня остановиться,
Попить парного молока,
Природой насладиться.
И — надо же — влюбилась в петуха!

Всезнающая тетка Дарья
«Вот те крест» — сама слыхала,
Как эта самая лисица,
Вертя хвостом, манила петуха
Уехать с нею жить в столицу,
А коль захочет, даже за границу!

И будто вечером вчерась
Она, ресницы опустив, ему клялась:
«Мол, знаешь, я живу одна,
Имею дом, машину, дачу
И все, что надобно, в придачу.

Пока еще хожу в девицах.
Все в доме делаю сама:
Вяжу и шью, готовить мастерица.
В быту, естественно, скромна,
Привычек вредных не имею.
Добра, учтива и нежна.
И всех вокруг себя жалею.
Вот и тебя мне жаль, поверь.
Ты раньше всех в селе встаешь,
А все в курятнике живешь!

Ну, право, ты такой
наивный
И счастья здесь ты
не найдешь.
Бросай скорей
гарем
куриный!
И мы уедем жить
в столицу.
Вот там и станешь
ВАЖНОЙ
птицей».

Петух и так умом
не шибко-то
блистал,
А тут совсем рассудок потерял.
Уставив взор куда-то вдаль, молчал,
Как видимо, кумекал...
И вдруг, подпрыгнув, прокричал,
Верней, прокукарекал:

«Мне надоели эти куры-дуры!!!
У них нет шарма, нет культуры!
А посмотрите вы на их фигуры!
Ох, как же я от них устал! —
Во всеуслышанье сказал. —
Пусть все село меня осудит,
Но я в курятник ни ногой,
Меня там больше уж не будет!»

Что ж стало с петухом потом,
Когда уехали с лисицей,
Зажили в городе большом
Иль, может, даже за границей?

Лишь начало светать,
Лисица петуха за гребень хвать!
Он только и успел,
что крикнуть: «Ку-ка-ре...»
И тихо стало во дворе...

Когда вы примете решенье
С «лисицей» жизнь свою связать,
Найдите время прочитать
Вот это стихопоученье.
Кому с кем быть, кого любить?..
Тут, право, разберетесь сами,
Сперва обдумав все не местом тем,
Откуда хвост растет с ногами.

Юрій МИЛЬЧЕНКО,
ветеран праці, учасник бойових дій.

Одеса.

І у нас тепер буде своя мильна опера!

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про дошкільну освіту

Цей Закон визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку системи дошкільної освіти, яка забезпечує розвиток, виховання і навчання дитини, ґрунтується на поєднанні сімейного та суспільного виховання, досягненнях вітчизняної науки, надбаннях світового педагогічного досвіду, сприяє формуванню цінностей демократичного правового суспільства в Україні.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Законодавство України про дошкільну освіту

Законодавство України про дошкільну освіту базується на Конституції України і складається із Закону України «Про освіту», цього Закону, інших нормативно-правових актів та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 2. Основні завдання законодавства України про дошкільну освіту

Основними завданнями законодавства України про дошкільну освіту є:

забезпечення права дитини на доступність і безоплатність здобуття дошкільної освіти;

забезпечення необхідних умов функціонування і розвитку системи дошкільної освіти;

визначення змісту дошкільної освіти;

визначення органів управління дошкільною освітою та їх повноважень;

визначення прав та обов'язків учасників навчально-виховного процесу, встановлення відповідальності за порушення законодавства про дошкільну освіту;

створення умов для благодійної діяльності у сфері дошкільної освіти.

Стаття 3. Державна політика у сфері дошкільної освіти

1. Держава визнає пріоритетну роль дошкільної освіти та створює належні умови для її здобуття.

Державна політика у сфері дошкільної освіти визначається Конституцією України та іншими нормативно-правовими актами і втілюється центральними органами виконавчої влади, органами виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

2. Держава:

надає всебічну допомогу сім'ї у розвитку, вихованні та навчанні дитини;

забезпечує доступність і безоплатність дошкільної освіти в державних і комунальних дошкільних навчальних закладах у межах державних вимог до змісту, рівня й обсягу дошкільної освіти (Базового компонента дошкільної освіти);

піклується про збереження та зміцнення здоров'я, психологічний і фізичний розвиток дітей;

сприяє розвиткові та збереженню мережі дошкільних навчальних закладів незалежно від підпорядкування, типів і форм власності.

Стаття 4. Дошкільна освіта. Дошкільний вік

1. Дошкільна освіта є обов'язковою первинною складовою частиною системи безперервної освіти в Україні.

2. Дошкільна освіта — цілісний процес, спрямований на:

забезпечення різнобічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб;

формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

3. Дошкільний вік — базовий етап фізичного, психологічного та соціального становлення особистості дитини.

4. Періоди дошкільного віку:

немовляти;

молодший дошкільний;

середній дошкільний;

старший дошкільний.

Стаття 5. Система дошкільної освіти

Систему дошкільної освіти становлять:

дошкільні навчальні заклади незалежно від підпорядкування, типів і форми власності;

наукові і методичні установи;

органи управління освітою;

освіта та виховання в сім'ї.

Стаття 6. Принципи дошкільної освіти

Принципами дошкільної освіти є:

доступність для кожного громадянина освітніх послуг, що надаються системою дошкільної освіти;

рівність умов для реалізації задатків, нахилів, здібностей, обдарувань, різнобічного розвитку кожної дитини;

єдність розвитку, виховання, навчання і оздоровлення дітей;

єдність виховних впливів сім'ї і дошкільного навчального закладу;

наступність і перспективність між дошкільною та початковою загальною освітою;

світський характер дошкільної освіти;

особистісно-орієнтований підхід до розвитку особистості дитини;

демократизація та гуманізація педагогічного процесу;

відповідність змісту, рівня й обсягу дошкільної освіти особливостям розвитку та стану здоров'я дитини дошкільного віку.

Стаття 7. Завдання дошкільної освіти

Завданнями дошкільної освіти є:

збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини;

виховання у дітей любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей Українського народу, а також цінностей інших націй і народів, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля;

формування особистості дитини, розвиток її творчих здібностей, набуття нею соціального досвіду;

виконання вимог Базового компонента дошкільної освіти, забезпечення соціальної адаптації та готовності продовжувати освіту;

здійснення соціально-педагогічного патронату сім'ї.

Стаття 8. Роль сім'ї у дошкільній освіті

1. Сім'я зобов'язана сприяти здобуттю дитиною освіти у дошкільних та інших навчальних закладах або забезпечити дошкільну освіту в сім'ї відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти.

2. Відвідування дитиною дошкільного навчального закладу не звільняє сім'ю від обов'язку виховувати, розвивати і навчати її в родинному колі.

3. Батьки або особи, які їх замінюють, несуть відповідальність перед суспільством і державою за розвиток, виховання і навчання дітей, а також збереження їх життя, здоров'я, людської гідності.

Стаття 9. Здобуття дошкільної освіти

1. Громадяни України незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак мають рівні права на здобуття дошкільної освіти у дошкільних навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів і форми власності, а також у сім'ї.

2. Здобуття дошкільної освіти в дошкільних навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів і форми власності має забезпечити виконання вимог Базового компонента дошкільної освіти.

3. Іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, здобувають дошкільну освіту в порядку, встановленому для громадян України.

4. Відповідальність за здобуття дітьми дошкільної освіти покладається на їхніх батьків, а дітьми, позбавленими батьківського піклування, — на осіб, які їх замінюють, та на навчальні заклади, де вони утримуються.

5. Дитина може здобувати дошкільну освіту за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють:

у дошкільних навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів і форми власності;

у сім'ї;

за допомогою фізичних осіб з високими моральними якостями, які мають відповідну вищу педагогічну освіту, ліцензію на право надання освітніх послуг у сфері дошкільної освіти та фізичний стан здоров'я яких дозволяє виконувати обов'язки педагога.

Стаття 10. Мова (мови) у дошкільній освіті

Мова (мови) у дошкільній освіті визначається відповідно до Конституції України і законів про мови.

Розділ II. НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ СИСТЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ, ЇХ ПОВНОВАЖЕННЯ

Стаття 11. Дошкільний навчальний заклад та його повноваження

1. Дошкільний навчальний заклад — навчальний заклад, що забезпечує реалізацію права дитини на здобуття дошкільної освіти, її фізичний, розумовий і духовний розвиток, соціальну адаптацію та готовність продовжувати освіту.

2. Дошкільний навчальний заклад:

задовольняє потреби громадян відповідної території в здобутті дошкільної освіти;

забезпечує відповідність рівня дошкільної освіти вимогам Базового компонента дошкільної освіти;

створює безпечні та нешкідливі умови розвитку, виховання та навчання дітей, режим роботи, умови для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я відповідно до санітарно-гігієнічних вимог та забезпечує їх дотримання;

формує у дітей гігієнічні навички та основи здорового способу життя, норми безпечної поведінки;

сприяє збереженню та зміцненню здоров'я, розумового, психологічного і фізичного розвитку дітей;

здійснює соціально-педагогічний патронат, взаємодію з сім'єю;

є осередком поширення серед батьків психолого-педагогічних та фізіологічних знань про дітей дошкільного віку;

додержується фінансової дисципліни, зберігає матеріально-технічну базу;

здійснює інші повноваження відповідно до статуту дошкільного навчального закладу.

3. Дошкільний навчальний заклад, заснований на приватній формі власності, здійснює свою діяльність за наявності ліцензії на право надання освітніх послуг у сфері дошкільної освіти, виданої у встановленому законодавством України порядку.

4. Режим роботи дошкільного навчального закладу незалежно від підпорядкування, типу і форми власності, тривалість перебування в ньому дітей встановлюються його засновником (власником) відповідно до законодавства України за погодженням з відповідними органами управління освітою та відповідними органами управління охорони здоров'я.

За бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, у дошкільному навчальному закладі може встановлюватися гнучкий режим роботи, який передбачає організацію різнотривалого, цілодобового перебування дітей, а також чергові групи у вихідні, неробочі та святкові дні.

5. Дошкільний навчальний заклад, що здійснює інноваційну діяльність, може мати статус експериментального. Такий статус надається йому згідно з Положенням про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженим спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки. Статус експериментального не змінює підпорядкування, тип і форму власності дошкільного навчального закладу.

6. У дошкільному навчальному закладі незалежно від підпорядкування, типу і форми власності не допускаються створення і діяльність організаційних структур політичних партій та релігійних організацій.

Стаття 12. Типи дошкільних навчальних закладів

1. Відповідно до потреб громадян України створюються такі дошкільні навчальні заклади:

дошкільний навчальний заклад (ясла) для дітей віком від двох місяців до трьох років, де забезпечуються догляд за ними, а також їх розвиток і виховання відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;

дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) для дітей віком від двох місяців до шести (семи) років, де забезпечуються догляд за ними, розвиток, виховання і навчання відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;

дошкільний навчальний заклад (дитячий садок) для дітей віком від трьох до шести (семи) років, де забезпечуються їх розвиток, виховання і навчання відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;

дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) компенсуючого типу для дітей віком від двох до семи (восьми) років, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, тривалого лікування та реабілітації. Дошкільні навчальні заклади (ясла-садок) компенсуючого типу поділяються на спеціальні та санаторні;

будинок дитини — дошкільний навчальний заклад системи охорони здоров'я для медико-соціального захисту дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, а також для дітей з вадами фізичного та (або) розумового розвитку від народження до трьох (для здорових дітей) та до чотирьох (для хворих дітей) років;

дошкільний навчальний заклад (дитячий будинок) інтернатного типу забезпечує розвиток, виховання, навчання та соціальну адаптацію дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дошкільного та шкільного віку, які перебувають у родинних стосунках та утримуються за рахунок держави;

дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) сімейного типу для дітей віком від двох місяців до шести (семи) років, які перебувають в родинних стосунках і де забезпечуються їх догляд, розвиток, виховання і навчання відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;

дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу для дітей віком від двох місяців до шести (семи) років, у складі якого можуть бути групи загального розвитку, компенсуючого типу, сімейні, прогулянкові, в яких забезпечуються дошкільна освіта з урахуванням стану здоров'я дітей, їх розумового, психологічного, фізичного розвитку;

дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини), в якому забезпечуються фізичний, розумовий і психологічний розвиток, корекція психологічного і фізичного розвитку, оздоровлення дітей, які відвідують інші навчальні заклади чи виховуються вдома;

дитячий будинок сімейного типу — дошкільний навчальний заклад, в якому виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, віком від двох до вісімнадцяти років.

2. Перелік дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі охорони здоров'я.

3. Для задоволення освітніх потреб громадян дошкільний навчальний заклад може входити до складу навчально-виховного комплексу «дошкільний навчальний заклад — загальноосвітній навчальний заклад», «загальноосвітній навчальний заклад — дошкільний навчальний заклад» або до складу об'єднання з іншими навчальними закладами.

Для задоволення освітніх, соціальних потреб, організації ранньої корекційної та лікувально-відновлювальної роботи при спеціальних загальноосвітніх школах (школах-інтернатах), загальноосвітніх санаторних школах (школах-інтернатах) можуть створюватися дошкільні групи.

Для забезпечення реалізації прав дитини на родинні зв'язки при загальноосвітніх школах-інтернатах для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, можуть створюватися дошкільні відділення.

Для задоволення освітніх, соціальних потреб громадян можуть створюватися дошкільні навчальні заклади з сезонним перебуванням дітей.

Стаття 13. Статут дошкільного навчального закладу

1. Дошкільний навчальний заклад визнається юридичною особою з дня реєстрації його статуту.

Статут дошкільного навчального закладу незалежно від підпорядкування, типу і форми власності розробляється відповідно до Конституції України, Закону України «Про освіту», цього Закону, Положення про дошкільні навчальні заклади.

2. Положення про дошкільні навчальні заклади затверджується Кабінетом Міністрів України.

Дошкільний навчальний заклад незалежно від підпорядкування, типу і форми власності на основі Положення про дошкільні навчальні заклади розробляє статут, який затверджується засновником (власником), погоджується з відповідним органом управління освітою та реєструється місцевим органом виконавчої влади у порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 14. Комплектування груп дошкільного навчального закладу

1. Групи у дошкільному навчальному закладі комплектуються за віковими, сімейними, родинними ознаками.

2. Наповнюваність груп у дошкільних навчальних закладах становить:

для дітей віком до одного року — до 10 осіб;

для дітей віком від одного до трьох років — до 15 осіб;

для дітей віком від трьох до шести (семи) років — до 20 осіб;

різновікові — до 15 осіб;

з короткотривалим і цілодобовим перебуванням дітей — до 10 осіб;

в оздоровчий період — до 15 осіб.

Засновник (власник) може встановлювати меншу наповнюваність груп дітьми у дошкільному навчальному закладі.

У дошкільних навчальних закладах, розташованих у селах, селищах, кількість дітей у групах визначається засновником (власником) залежно від демографічної ситуації.

3. Для дошкільного навчального закладу (ясел-садка) компенсуючого типу незалежно від підпорядкування і форми власності кількість дітей у групах визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі охорони здоров'я та спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі фінансів.

Стаття 15. Статус дошкільного навчального закладу

1. Дошкільні навчальні заклади можуть бути державної, комунальної та приватної форм власності.

2. Статус державного має дошкільний навчальний заклад, заснований на державній формі власності.

3. Статус комунального має дошкільний навчальний заклад, заснований на комунальній формі власності.

4. Статус приватного має дошкільний навчальний заклад, заснований на приватній формі власності.

Стаття 16. Створення, реорганізація та ліквідація дошкільного навчального закладу

1. Створення, реорганізація і ліквідація дошкільних навчальних закладів незалежно від підпорядкування, типів і форми власності здійснюються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Державні дошкільні навчальні заклади створюються центральними органами виконавчої влади, комунальні дошкільні навчальні заклади —місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування з урахуванням соціально-економічних, національних, культурно-освітніх і мовних потреб за наявності дітей відповідного віку, необхідної навчально-методичної та матеріально-технічної бази, педагогічних кадрів, а також з дотриманням санітарно-гігієнічних норм, правил і стандартів.

3. Рішення про створення, реорганізацію приватного дошкільного навчального закладу приймається засновником (власником) за наявності необхідної навчально-методичної та матеріально-технічної бази, педагогічних кадрів, а також з дотриманням санітарно-гігієнічних норм, правил і стандартів за погодженням із відповідним органом виконавчої влади з питань освіти та відповідним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я.

Рішення про ліквідацію приватного дошкільного навчального закладу приймається засновником (власником) за погодженням із відповідним органом виконавчої влади з питань освіти.

4. Рішення про створення, реорганізацію або ліквідацію дошкільного навчального закладу (дитячого будинку) інтернатного типу для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дошкільного навчального закладу (ясел-садка) компенсуючого типу, приймаються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки.

5. Вивільнені приміщення ліквідованих державних та комунальних дошкільних навчальних закладів використовуються виключно для роботи з дітьми.

Майно, яке є державною або комунальною власністю (земельні ділянки, будівлі, споруди, обладнання тощо), придбання чи відокремлення якого призначене для здобуття дітьми

дошкільної освіти, використовується виключно із зазначеною метою.

6. Засновник (власник) державного чи комунального дошкільного навчального закладу не має права безпідставно ліквідувати його, зменшувати в ньому площу території, кількість груп, а також здавати в оренду приміщення (будівлі).

Реорганізація або ліквідація діючих комунальних дошкільних навчальних закладів, а також дошкільних навчальних закладів, створених колишніми сільськогосподарськими колективними та державними господарствами, допускається лише за згодою територіальної громади (загальних зборів) села, селища, міста або на підставі результатів місцевого референдуму.

Дошкільні навчальні заклади передаються центральними органами державної влади або власником з державної до комунальної власності на безоплатній основі.

Приватні дошкільні навчальні заклади можуть бути передані засновником (власником) до комунальної власності на безоплатній основі, за згодою сторін.

Розділ III. УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Стаття 17. Органи управління системою дошкільної освіти

Управління системою дошкільної освіти здійснюють:

спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі освіти і науки;

інші центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковані дошкільні навчальні заклади;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

обласні, Київська та Севастопольська міські, районні державні адміністрації та підпорядковані їм органи управління, у сфері управління яких перебувають дошкільні навчальні заклади;

органи місцевого самоврядування.

Стаття 18. Основні завдання органів управління системою дошкільної освіти

Основними завданнями органів управління системою дошкільної освіти є:

створення умов для здобуття дітьми дошкільної освіти;

прогнозування, забезпечення розвитку дошкільної освіти та мережі дошкільних навчальних закладів незалежно від типів і форми власності відповідно до освітніх запитів населення;

ліцензування приватних дошкільних навчальних закладів, юридичних і фізичних осіб на право надання освітніх послуг у сфері дошкільної освіти;

державна атестація дошкільних навчальних закладів, доведення результатів ліцензування та атестації до громадськості через засоби масової інформації;

соціальний захист, охорона життя, здоров'я та захист прав учасників навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі;

здійснення контролю за виконанням завдань дошкільної освіти та додержанням вимог Базового компонента дошкільної освіти, навчально-методичного керівництва та державного інспектування в дошкільних навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів та форми власності;

організація науково-методичного забезпечення дошкільної освіти, впровадження в практику досягнень науки, передового досвіду, новітніх педагогічних технологій;

ведення обліку дітей дошкільного віку;

проведення експериментальної та інноваційної діяльності;

здійснення міжнародного співробітництва у системі дошкільної освіти;

забезпечення системи дошкільної освіти керівними і педагогічними кадрами, сприяння їх підготовці, підвищенню кваліфікації і проведенню атестації.

Стаття 19. Повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в системі дошкільної освіти

1. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі освіти і науки:

реалізує державну політику у сфері дошкільної освіти;

здійснює у межах своїх повноважень нормативно-правове регулювання відносин у системі дошкільної освіти;

розробляє та затверджує державні нормативи фінансового, матеріального забезпечення дітей та матеріально-технічного оснащення дошкільних навчальних закладів;

визначає перспективи і пріоритетні напрями розвитку системи дошкільної освіти;

розробляє, впроваджує і контролює додержання вимог Базового компонента дошкільної освіти;

контролює діяльність органів управління освітою та навчальних закладів системи дошкільної освіти;

організовує нормативне, наукове, програмно-методичне, кадрове та інформаційне забезпечення дошкільної освіти;

визначає порядок атестації педагогічних працівників системи дошкільної освіти;

приймає рішення щодо організації інноваційної діяльності у системі дошкільної освіти, координує та контролює її проведення;

затверджує типові переліки обов'язкового навчально-дидактичного та іншого обладнання, у тому числі корекційного, програмно-методичних та навчально-наочних посібників, художньої літератури;

здійснює в установленому законодавством порядку міжнародне співробітництво у системі дошкільної освіти.

Акти спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі освіти і науки, прийняті у межах його повноважень, є обов'язковими для інших центральних органів виконавчої влади, яким підпорядковані дошкільні навчальні заклади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, районних державних адміністрацій та підпорядкованих їм органів управління, у сфері управління яких перебувають дошкільні навчальні заклади, органів місцевого самоврядування, дошкільних навчальних закладів незалежно від підпорядкування, типів і форми власності.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі освіти і науки, інші центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковані дошкільні навчальні заклади, здійснюють інші повноваження, передбачені законами України та положеннями про них.

2. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, районні державні адміністрації та підпорядковані їм органи управління, у сфері управління яких перебувають дошкільні навчальні заклади, органи місцевого самоврядування в системі дошкільної освіти в межах їх компетенції:

забезпечують реалізацію державної політики у сфері дошкільної освіти на відповідній території;

ведуть облік дітей дошкільного віку;

контролюють додержання вимог законів та інших нормативно-правових актів у сфері дошкільної освіти, обов'язкове виконання Базового компонента дошкільної освіти всіма дошкільними навчальними закладами незалежно від підпорядкування, типів та форми власності, розташованими на їх території;

беруть участь у розробленні та реалізації змісту дошкільної освіти;

створюють умови для одержання громадянами дошкільної освіти;

організовують наукове, програмно-методичне, кадрове, матеріальне забезпечення діяльності педагогічних працівників у сфері дошкільної освіти, їх підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації та атестацію;

здійснюють добір, призначення на посади та звільнення з посад керівних кадрів у державних і комунальних дошкільних навчальних закладах;

проводять ліцензування приватних дошкільних навчальних закладів, юридичних і фізичних осіб на право надання освітніх послуг у сфері дошкільної освіти, атестацію дошкільних навчальних закладів, розташованих на їх території, оприлюднюють результати атестації;

організовують підготовку, проведення експериментальної та інноваційної діяльності у дошкільних навчальних закладах та контролюють хід їх здійснення;

забезпечують організоване оздоровлення дітей дошкільного віку;

забезпечують соціальний захист, охорону життя, здоров'я та захист прав учасників навчально-виховного процесу та обслуговуючого персоналу в дошкільному навчальному закладі;

здійснюють інші повноваження відповідно до Конституції України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про освіту», цього Закону та положень про них.

Стаття 20. Управління та громадське самоврядування дошкільного навчального закладу

1. Керівництво дошкільним навчальним закладом здійснює його директор (завідуючий).

2. Колегіальним постійно діючим органом управління дошкільним навчальним закладом є педагогічна рада. Педагогічна рада створюється в усіх дошкільних навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів і форми власності за наявності не менше трьох педагогічних працівників.

До складу педагогічної ради дошкільного навчального закладу входять директор (завідуючий), заступники директора (завідуючого) з навчально-виховної (виховної) роботи, вихователі-методисти, вихователі, старші вихователі, вчителі (усіх спеціальностей), вчителі-дефектологи, вчителі-логопеди, практичні психологи, соціальні педагоги, інструктори з праці, інструктори з фізкультури, інструктори слухового кабінету, музичні керівники, керівники гуртків, студій, секцій, інших форм гурткової роботи, медичні працівники, інші спеціалісти. До складу педагогічної ради дошкільного навчального закладу можуть входити голови батьківських комітетів, фізичні особи, які надають освітні послуги у сфері дошкільної освіти за наявності ліцензії.

На засідання педагогічної ради можуть бути запрошені представники громадських організацій, педагогічні працівники загальноосвітніх навчальних закладів, батьки або особи, які їх замінюють. Особи, запрошені на засідання педагогічної ради, мають право дорадчого голосу.

Головою педагогічної ради дошкільного навчального закладу є його директор (завідуючий). Педагогічна рада обирає зі свого складу секретаря на навчальний рік.

Педагогічна рада дошкільного навчального закладу:

оцінює результативність реалізації Державної базової програми та хід якісного виконання програм розвитку, виховання і навчання дітей по кожній віковій групі;

розглядає питання удосконалення організації навчально-виховного процесу у дошкільному навчальному закладі;

визначає план роботи дошкільного навчального закладу та педагогічне навантаження педагогічних працівників;

затверджує заходи щодо зміцнення здоров'я дітей;

обговорює питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їхньої творчої ініціативи, впровадження у навчально-виховний процес досягнень науки і передового педагогічного досвіду;

аналізує проведення експериментальної та інноваційної діяльності у дошкільному навчальному закладі;

визначає шляхи співпраці дошкільного навчального закладу з сім'єю;

розглядає питання морального та матеріального заохочення працівників дошкільного навчального закладу;

заслуховує звіти педагогічних працівників, які проходять атестацію;

затверджує план підвищення педагогічної (фахової) майстерності педагогічних працівників;

розглядає інші питання, визначені Положенням про дошкільні навчальні заклади.

3. Органом громадського самоврядування дошкільного навчального закладу є загальні збори (конференція) колективу дошкільного навчального закладу та батьків або осіб, які їх замінюють.

Загальні збори (конференція) заслуховують звіти керівника дошкільного навчального закладу з питань статутної діяльності та дають оцінку його професійно-педагогічної діяльності, розглядають питання навчально-виховної, методичної, економічної і фінансово-господарської діяльності дошкільного навчального закладу.

Стаття 21. Державний контроль за діяльністю дошкільних навчальних закладів

1. Державний контроль за діяльністю дошкільних навчальних закладів незалежно від підпорядкування, типів і форми власності здійснюється з метою забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері дошкільної освіти.

2. Державний контроль за діяльністю дошкільних навчальних закладів незалежно від підпорядкування, типів та форми власності здійснюють спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі освіти і науки, інші центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковані дошкільні навчальні заклади, спеціально уповноважений орган виконавчої влади з питань інспектування навчальних закладів при спеціально уповноваженому центральному органі виконавчої влади у галузі освіти і науки, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, районні державні адміністрації та підпорядковані їм органи управління, у сфері управління яких перебувають дошкільні навчальні заклади, органи місцевого самоврядування.

3. Основною формою державного контролю за діяльністю дошкільних навчальних закладів незалежно від підпорядкування, типів і форми власності є державна атестація, яка проводиться не рідше одного разу на десять років у порядку, встановленому спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки. Результати державної атестації дошкільного навчального закладу оприлюднюються.

Розділ IV. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Стаття 22. Базовий компонент дошкільної освіти

1. Базовий компонент дошкільної освіти — державний стандарт, що містить норми і положення, які визначають державні вимоги до рівня розвиненості та вихованості дитини дошкільного віку, а також умови, за яких вони можуть бути досягнуті.

Виконання вимог Базового компонента дошкільної освіти є обов'язковим для усіх дошкільних навчальних закладів незалежно від підпорядкування, типів і форми власності, інших форм здобуття дошкільної освіти.

Базовий компонент дошкільної освіти розробляється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки спільно з Академією педагогічних наук України, затверджується в установленому порядку і переглядається не рідше одного разу на десять років. Зміна змісту і обсягу Базового компонента дошкільної освіти не допускається.

2. Програмно-методичне забезпечення реалізації Базового компонента дошкільної освіти здійснюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки спільно з Академією педагогічних наук України.

Стаття 23. Вимоги до змісту дошкільної освіти, його реалізація

1. Зміст дошкільної освіти визначається Базовим компонентом дошкільної освіти, який передбачає:

формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;

виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;

утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;

розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

2. Дошкільна освіта у межах Базового компонента дошкільної освіти здійснюється за Державною базовою програмою та навчально-методичними посібниками, затвердженими спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки.

3. Здобуття дошкільної освіти дітьми, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, тривалого лікування та реабілітації, здійснюється за окремими програмами і методиками, розробленими на основі Державної базової програми спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки, за погодженням з спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі охорони здоров'я.

4. Додаткові освітні послуги, які не визначені Базовим компонентом дошкільної освіти, вводяться лише за згодою батьків дитини або осіб, які їх замінюють, за рахунок коштів батьків або осіб, які їх замінюють, фізичних та юридичних осіб на основі угоди між батьками або особами, які їх замінюють, та дошкільним навчальним закладом у межах гранично допустимого навантаження дитини.

Стаття 24. Планування роботи дошкільного навчального закладу

1. Діяльність дошкільного навчального закладу регламентується планом роботи, який складається, як правило, на навчальний рік та оздоровчий період.

2. План роботи державного та комунального дошкільного навчального закладу затверджується керівником дошкільного навчального закладу і погоджується з відповідним органом управління освітою.

3. План роботи приватного дошкільного навчального закладу затверджується засновником (власником) дошкільного навчального закладу і погоджується з відповідним органом управління освітою.

Розділ V. НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Стаття 25. Науково-методичне забезпечення системи дошкільної освіти

Науково-методичне забезпечення системи дошкільної освіти здійснюють:

спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі освіти і науки, підпорядковані йому науково-методичні установи та вищі педагогічні навчальні заклади, а також науково-дослідні установи Академії педагогічних наук України та Національної академії наук України;

Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти Академії педагогічних наук України;

Кримський республіканський інститут післядипломної освіти, обласні, Київський і Севастопольський міські інститути післядипломної педагогічної освіти;

методичні кабінети та інші науково-методичні установи, підпорядковані місцевим органам управління освітою.

Стаття 26. Завдання науково-методичного забезпечення системи дошкільної освіти

Завданнями науково-методичного забезпечення системи дошкільної освіти є:

розроблення та впровадження програмно-методичної бази дошкільної освіти;

створення навчально-виховних програм, навчально-методичних та навчально-наочних посібників;

узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду;

організація співпраці з іншими навчальними закладами для підвищення ефективності програмно-методичного забезпечення;

аналіз стану освітньої роботи та рівня розвитку дитини відповідно до завдань дошкільної освіти, Базового компонента дошкільної освіти;

підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації педагогічних працівників системи дошкільної освіти;

пропаганда просвітницької діяльності у засобах масової інформації.

Розділ VI. УЧАСНИКИ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У СФЕРІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Стаття 27. Учасники навчально-виховного процесу

Учасниками навчально-виховного процесу у сфері дошкільної освіти є:

діти дошкільного віку, вихованці, учні;

директори (завідуючі), заступники директора (завідуючого) з навчально-виховної (виховної) роботи, вихователі-методисти, вихователі, старші вихователі, вчителі (усіх спеціальностей), вчителі-дефектологи, вчителі-логопеди, практичні психологи, соціальні педагоги, інструктори з праці, інструктори з фізкультури, інструктори слухового кабінету, музичні керівники, керівники гуртків, студій, секцій, інших форм гурткової роботи та інші спеціалісти;

помічники вихователів та няні у будинках дитини, яслах та яслах-садках;

медичні працівники;

батьки або особи, які їх замінюють;

батьки-вихователі дитячих будинків сімейного типу;

фізичні особи, які надають освітні послуги у сфері дошкільної освіти за наявності ліцензії.

Стаття 28. Права дитини у сфері дошкільної освіти

1. Права дитини у сфері дошкільної освіти визначені Конституцією України, Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

2. Дитина має гарантоване державою право на:

безоплатну дошкільну освіту в державних і комунальних дошкільних навчальних закладах;

безпечні та нешкідливі для здоров'я умови утримання, розвитку, виховання і навчання;

захист від будь-якої інформації, пропаганди та агітації, що завдає шкоди її здоров'ю, моральному та духовному розвитку;

безоплатне медичне обслуговування у державних і комунальних дошкільних навчальних закладах;

захист від будь-яких форм експлуатації та дій, які шкодять здоров'ю дитини, а також від фізичного та психологічного насильства, приниження її гідності;

здоровий спосіб життя.

Стаття 29. Права та обов'язки педагогічних працівників у сфері дошкільної освіти

Права та обов'язки педагогічних працівни-

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про дошкільну освіту

ків у сфері дошкільної освіти визначаються Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 30. Педагогічне навантаження, оплата праці, відпочинок педагогічних та інших працівників у сфері дошкільної освіти

1. Педагогічний працівник дошкільного навчального закладу -особа з високими моральними якостями, яка має відповідну вищу педагогічну освіту, забезпечує результативність та якість роботи, а також фізичний і психічний стан якої дозволяє виконувати професійні обов'язки.

2. Педагогічне навантаження педагогічного працівника у сфері дошкільної освіти — час, призначений для здійснення навчально-виховного процесу.

3. Педагогічне навантаження педагогічного працівника дошкільного навчального закладу незалежно від підпорядкування, типу і форми власності відповідно становить:

вихователя групи загального типу — 30 годин;

вихователя групи компенсуючого типу — 25 годин;

соціального педагога — 40 годин;

практичного психолога — 40 годин;

практичного психолога дошкільного навчального закладу (ясел-садка) компенсуючого типу — 20 годин;

музичного керівника — 24 години;

інструктора з фізкультури — 30 годин;

вчителя-дефектолога, вчителя-логопеда — 20 годин;

вихователя-методиста — 36 годин на тиждень, що відповідає тарифній ставці.

Розміри тарифних ставок інших педагогічних працівників дошкільного навчального закладу встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Оплата праці педагогічних працівників, спеціалістів, обслуговуючого персоналу та інших працівників дошкільних навчальних закладів здійснюється згідно з Кодексом законів про працю України та іншими нормативно-правовими актами.

Педагогічне навантаження педагогічного працівника дошкільного навчального закладу незалежно від підпорядкування, типу і форми власності обсягом менше тарифної ставки, передбаченої частиною першою цієї статті, встановлюється лише за його письмовою згодою у порядку, передбаченому законодавством України.

4. Педагогічні працівники мають право на додаткову оплачувану відпустку. Тривалість відпустки помічників вихователів дошкільних навчальних закладів становить 28 календарних днів. Окремим категоріям працівників дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним навантаженням, надається щорічна додаткова відпустка за особливий характер праці тривалістю до 35 календарних днів за Списком виробництв, робіт, професій і посад, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

Стаття 31. Трудові відносини у системі дошкільної освіти

1. Трудові відносини у системі дошкільної освіти регулюються законодавством України про працю, Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них.

2. На посаду керівника дошкільного навчального закладу незалежно від підпорядкування, типу і форми власності призначається особа, яка є громадянином України, має відповідну вищу педагогічну освіту не нижче освітнього кваліфікаційного рівня «спеціаліст», стаж педагогічної роботи у сфері дошкільної освіти не менш як три роки, а також організаторські здібності, фізичний і психічний стан якої не перешкоджає виконанню професійних обов'язків.

3. Керівника та заступника керівника державного і комунального дошкільного навчального закладу призначає на посаду та звільняє з посади відповідний орган управління освітою.

Педагогічних та інших працівників державного і комунального дошкільного навчального закладу призначає на посади та звільняє з посад його керівник.

4. Керівника та заступника керівника приватного дошкільного навчального закладу призначає на посаду та звільняє з посади його засновник (власник) за погодженням з відповідним органом управління освітою.

Педагогічних працівників приватного дошкільного навчального закладу призначає на посади та звільняє з посад його керівник за погодженням з відповідним органом управління освітою.

Інших працівників приватного дошкільного навчального закладу призначає на посади та звільняє з посад його керівник.

Стаття 32. Атестація педагогічних працівників дошкільного навчального закладу

1. Атестація педагогічних працівників дошкільного навчального закладу незалежно від підпорядкування, типів і форми власності є обов'язковою і здійснюється, як правило, один раз на п'ять років відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників України, затвердженого спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки.

2. За результатами атестації педагогічних працівників дошкільного навчального закладу визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, встановлюється його кваліфікаційна категорія (спеціаліст, спеціаліст другої категорії, спеціаліст першої категорії, спеціаліст вищої категорії), може бути присвоєно відповідне педагогічне звання вихователям — «Вихователь-методист», а вихователям-методистам — «Старший вихователь», учителям усіх спеціальностей — «Старший вчитель», «Вчитель-методист».

Стаття 33. Соціальний захист дітей дошкільного віку

1. Держава забезпечує соціальний захист, підтримку дітей дошкільного віку, особливо дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, тривалого лікування та реабілітації, а також дітей із малозабезпечених та багатодітних сімей.

2. Дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, гарантовано право на збереження родинних стосунків, утримання у державних і комунальних дошкільних навчальних закладах за рахунок держави, а також на захист їх особистих, майнових і житлових прав згідно із законодавством України.

3. Дітям першого та другого року життя за рахунок держави гарантується забезпечення спеціальними продуктами дитячого харчування, включаючи донорське, вітамінізоване молоко, молочні суміші та дієтичні продукти, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. Дітям, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, тривалого лікування та реабілітації, гарантовано право на відвідування державних і комунальних дошкільних навчальних закладів з гнучким режимом роботи та їх утримання у цих закладах за рахунок держави. Направлення дітей до дошкільного навчального закладу (ясел-садка) компенсуючого типу здійснює відповідна психолого-медико-педагогічна консультація, діяльність якої регламентується Положенням про психолого-медико-педагогічну консультацію, затвердженим спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки та спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі охорони здоров'я.

5. Діти, які потребують корекції зору, слуху, опорно-рухового апарату, забезпечуються засобами пересування, протезування, орієнтації і сприйняття інформації, а також іншими засобами індивідуальної корекції за рахунок держави у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 34. Медичне обслуговування дітей у дошкільному навчальному закладі

1. Організація безоплатного медичного обслуговування в системі дошкільної освіти забезпечується місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування і здійснюється закладами спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі охорони здоров'я відповідно до законодавства України.

2. У дошкільному навчальному закладі незалежно від підпорядкування, типу і форми власності діти забезпечуються постійним медичним обслуговуванням на безоплатній основі, що здійснюється медичними працівниками, які входять до штату цього навчального закладу або відповідних закладів охорони здоров'я, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Органи охорони здоров'я, заклади охорони здоров'я разом з органами управління освітою здійснюють контроль за дотриманням санітарного законодавства у дошкільних навчальних закладах, щорічно забезпечують безоплатний медичний огляд дітей, моніторинг і корекцію стану їх здоров'я, несуть відповідальність за додержання санітарно-гігієнічних норм, проведення лікувально-профілактичних заходів у дошкільних навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типу і форми власності.

Стаття 35. Організація харчування дітей у дошкільному навчальному закладі

1. Натуральний набір продуктів для харчування дітей дошкільного віку визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі охорони здоров'я спільно з спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки за погодженням з спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі фінансів.

2. Організація та відповідальність за харчування дітей у державних і комунальних дошкільних навчальних закладах покладаються на Раду міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київську та Севастопольську міські державні адміністрації, районні державні адміністрації та підпорядковані їм органи управління, у сфері управління яких перебувають дошкільні навчальні заклади, спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі освіти і науки, інші центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковані дошкільні навчальні заклади, органи місцевого самоврядування, а також на керівників дошкільних навчальних закладів.

3. Організація харчування дітей у приватних дошкільних навчальних закладах покладається на власників та керівників дошкільних навчальних закладів.

4. Контроль і державний нагляд за якістю харчування у дошкільних навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів і форми власності покладаються на засновників (власників) цих закладів, відповідні органи управління охорони здоров'я та відповідні органи управління освітою.

5. Батьки або особи, які їх замінюють, вносять плату за харчування дітей у державному та комунальному дошкільному навчальному закладі у розмірі, що не перевищує 50 відсотків (у міській місцевості) та 30 відсотків (у сільській місцевості) від вартості харчування на день.

Від сплати за харчування дитини звільняються батьки або особи, які їх замінюють, у сім'ях, в яких сукупний дохід на кожного члена за попередній квартал з урахуванням індексу зростання цін не перевищував прожиткового мінімуму.

6. Порядок встановлення плати за харчування дитини у державному та комунальному дошкільному навчальному закладі визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 36. Права та обов'язки батьків або осіб, які їх замінюють

1. Батьки або особи, які їх замінюють, мають право:

вибирати дошкільний навчальний заклад та форму здобуття дитиною дошкільної освіти;

обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування дошкільного навчального закладу;

звертатися до відповідних органів управління освітою з питань розвитку, виховання і навчання своїх дітей;

захищати законні інтереси своїх дітей у відповідних державних органах і суді.

2. Батьки або особи, які їх замінюють, зобов'язані:

виховувати у дітей любов до України, повагу до національних, історичних, культурних цінностей Українського народу, дбайливе ставлення до довкілля;

забезпечувати умови для здобуття дітьми старшого дошкільного віку дошкільної освіти за будь-якою формою;

постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних задатків, нахилів та здібностей;

поважати гідність дитини;

виховувати у дитини працелюбність, шанобливе ставлення до старших за віком, державної і рідної мови, до народних традицій і звичаїв.

Розділ VII. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Стаття 37. Фінансово-господарська діяльність дошкільних навчальних закладів

1. Фінансово-господарська діяльність дошкільних навчальних закладів здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», законів про бюджет, власність, місцеве самоврядування та інших нормативно-правових актів.

2. Утримання та розвиток матеріально-технічної бази дошкільних навчальних закладів у межах Типового переліку обов'язкового обладнання дошкільних навчальних закладів фінансуються за рахунок коштів засновників (власників) цих закладів.

Стаття 38. Матеріально-технічна база дошкільного навчального закладу

1. Матеріально-технічна база дошкільного навчального закладу включає будівлі, споруди, земельні ділянки, комунікації, інвентар, обладнання, транспортні засоби, службове житло та інше. Майно дошкільного навчального закладу належить йому на правах, визначених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

2. Вимоги до матеріально-технічної бази дошкільного навчального закладу визначаються відповідними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами і правилами, а також Типовим переліком обов'язкового обладнання дошкільного навчального закладу, у тому числі корекційного, навчально-наочних посібників, іграшок, навчально-методичної, художньої та іншої літератури.

3. Джерелами фінансування дошкільного навчального закладу є кошти:

засновника (власника);

відповідних бюджетів (для державних і комунальних дошкільних навчальних закладів);

батьків або осіб, які їх замінюють;

добровільні пожертвування і цільові внески фізичних і юридичних осіб;

інші кошти, не заборонені законодавством України.

Стаття 39. Штатні розписи дошкільних навчальних закладів

1. Штатні розписи державних і комунальних дошкільних навчальних закладів незалежно від підпорядкування і типу встановлюються відповідним органом управління освітою на основі Типових штатних нормативів дошкільних навчальних закладів, затверджених спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі освіти і науки за погодженням з спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі фінансів.

2. Штатні розписи приватних дошкільних навчальних закладів встановлюються власником (засновником) на основі Типових штатних нормативів дошкільних навчальних закладів.

Розділ VIII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 40. Міжнародне співробітництво у системі дошкільної освіти

1. Міжнародне співробітництво у системі дошкільної освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону, інших нормативно-правових актів, а також міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Держава сприяє міжнародному співробітництву у системі дошкільної освіти.

Розділ IX. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Стаття 41. Відповідальність за порушення законодавства про дошкільну освіту

1. Особи, винні у порушенні законодавства про дошкільну освіту, несуть відповідальність у порядку, встановленому законами України.

2. Невиконання приватними дошкільними навчальними закладами, юридичними чи фізичними особами, які надають освітні послуги у сфері дошкільної освіти, завдань дошкільної освіти, вимог Базового компонента дошкільної освіти є підставою для позбавлення їх ліцензії.

3. Позбавлення ліцензії зумовлює ліквідацію чи реорганізацію дошкільного навчального закладу.

Розділ X. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Закон України «Про дошкільну освіту» набирає чинності з дня його опублікування, крім абзацу другого частини п'ятої статті 35, який набирає чинності з 1 січня 2002 року.

2. Дія частини першої статті 30 цього Закону щодо обов'язковості відповідної вищої педагогічної освіти для педагогічних працівників дошкільних навчальних закладів поширюється на осіб, які призначатимуться на посаду педагогічного працівника дошкільного навчального закладу, з дня набрання чинності цим Законом.

3. Кабінету Міністрів України протягом року з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законів України, що випливають із цього Закону;

розробити і затвердити нормативно-правові акти, передбачені цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

4. Внести зміни до таких законів України:

1) у Законі України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 21, ст. 84):

статтю 34 викласти в такій редакції:

«Стаття 34. Дошкільні навчальні заклади

Дошкільними навчальними закладами є:

дошкільні навчальні заклади (ясла);

дошкільні навчальні заклади (ясла-садки);

дошкільні навчальні заклади (дитячі садки);

дошкільні навчальні заклади (ясла-садки) компенсуючого типу;

будинки дитини;

дошкільні навчальні заклади (дитячі будинки) інтернатного типу;

дошкільні навчальні заклади (ясла-садки) сімейного типу;

дошкільні навчальні заклади (ясла-садки) комбінованого типу;

дошкільні навчальні заклади (центри розвитку дитини);

дитячі будинки сімейного типу.

Прийом дітей у дошкільні навчальні заклади проводиться за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють»;

частину п'яту статті 36 викласти в такій редакції:

«5. За рішенням місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування для задоволення освітніх потреб населення можуть створюватися навчально-виховні комплекси «дошкільний навчальний заклад —загальноосвітній навчальний заклад», «загальноосвітній навчальний заклад — дошкільний навчальний заклад» або об'єднання з іншими навчальними закладами, а також загальноосвітні навчальні заклади та групи продовженого дня»;

абзац другий статті 50 викласти в такій редакції:

«діти дошкільного віку, вихованці, учні, студенти, курсанти, слухачі, стажисти, клінічні ординатори, аспіранти, докторанти»;

2) пункт 40 статті 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст.299, № 45, ст. 377; 2001 р., № 11, ст. 45, № 16, ст. 76, № 22, ст. 105) викласти в такій редакції:

«40) надання освітніх послуг»;

3) пункт 30 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст.170; 1998 р., № 48, ст. 292; 1999 р., № 41, ст. 372; із змінами, внесеними Законом України від 29 травня 2001 року № 2470-III) доповнити абзацом такого змісту:

«Реорганізація або ліквідація діючих комунальних дошкільних навчальних закладів, а також дошкільних навчальних закладів, створених колишніми сільськогосподарськими колективними та державними господарствами, допускається лише за згодою територіальної громади (загальних зборів) села, селища, міста або на підставі результатів місцевого референдуму»;

4) частину другу статті 6 Закону України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 33, ст. 443) доповнити словами «питання про реорганізацію або ліквідацію комунальних дошкільних навчальних закладів, а також дошкільних навчальних закладів, створених колишніми сільськогосподарськими колективними та державними господарствами».

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 липня 2001 року.
№ 2628-III.

Фінансова звітність «УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНО-ТОРГОВИЙ БАНК» за IIкв. 2001 року

Зведений балансовий звіт КБ на 1 липня 2001 року «УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНО-ТОРГОВИЙ БАНК»

(коп.)

Статті балансу :	На початок року 01-01-2001р.	Усього на 01-07-2001р. :
АКТИВИ	3825323466	5256007326
Готівкові кошти	58230904	84355368
Банківські метали	0	0
Дорожні та інші чеки	0	0
Кошти в НБУ	185815213	687318289
Кошти в інших банках	8243826	85086417
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
у т. ч. цінні папери, емітовані НБУ	0	0
Резерв під знецінення казначейських ЦП	0	0
Нетто: казначейські цінні папери та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
Депозити та кредити в інших банках	793447000	1868025120
Резерв під заборгованість інших банків	3487465	18582373
Нетто: депозитів, кредитів в інших банках	789959535	1849442747
Цінні папери в портфелі банку на продаж	530158093	199000000
Резерв під знецінення ЦП на продаж	3200000	5200000
Нетто: цінних паперів в портфелі банку на продаж	526958093	193800000
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	100000	100000
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	100000	100000
Нетто: цінних паперів на інвестиції	0	0
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	1356356371	1767503291
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	319162432	381085975
Нетто: кредитів та фінансового лізингу (оренда), які надані клієнтам	1037193939	1386417316
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	14851490	14851490
Основні засоби та нематеріальні активи	432200827	341473891
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	69616775	76161806
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	362584052	265312085
Нараховані доходи до отримання	726615510	427778016
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	0	51294971
Нетто: нараховані доходи до отримання	726615510	376483045
Інші активи	114878304	312977570
Резерв під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	7400	37001
Нетто: інші активи	114870904	312940569
СУКУПНІ АКТИВИ	3825323466	5256007326
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	2656601397	4087040478
Кошти банків	102498	102323
Депозити та кредити банків	1010990000	901828000
у т. ч. кредити, отримані від НБУ	0	0
Кошти клієнтів	560554725	1465359520
Інші депозити	0	0
Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
Кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій	0	0
Субординована заборгованість	831478500	823568400
Нараховані витрати до сплати	30331433	176718945
Інші зобов'язання	223144241	719463290
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	2656601397	4087040478
КАПІТАЛ	1168722069	1168966848
Статутний капітал	1101645000	1101750000
Зареєстрований статутний капітал банку	1101750000	1101750000
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	1101750000	1101750000
Капіталізовані дивіденди	0	0
Викуплені власні акції	105000	0
Результат минулих років	58263505	57936485
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	638400
Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0
Емісійні різниці	0	327500
Загальні резерви	8175164	8175164
Результат поточного року	638400	139299
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	1168722069	1168966848
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	3825323466	5256007326

Голова Правління
АКБ «Український кредитно-торговий банк» — **П. В. Лобанов**
Головний бухгалтер — **Г. П. Мирієвська**

Звіт про прибутки та збитки КБ на 1 липня 2001 року Форма №2.01 321723 «УКР. КРЕДИТНО-ТОРГОВИЙ БАНК

(коп.)

Символ	Стаття доходів	Усього
	Доходи	552491578
60	Процентні доходи	307891910
601	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	80558263
602	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	212078199
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	15255448
61	Комісійні доходи	215570732
610	Комісійні доходи за операціями з банками	1131320
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами	214439412
62	Результат від торговельних операцій	13918931
63	Інші банківські операційні доходи	14693433
639	Інші банківські операційні доходи	14693433
6397	Штрафи, пені, що отримані за банк. операціями	14531433
68	Непередбачені доходи	416572
	Витрати	552352279
70	Процентні витрати	220270908
701	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	148164761
702	Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	19580536
704	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	10758523
709	Інші процентні витрати	41767088
71	Комісійні витрати	57472023
710	Комісійні витрати	57472023
73	Інші банківські операційні витрати	24610385
739	Інші банківські операційні витрати	24610385
74	Інші небанківські операційні витрати	106626138
740	Витрати на утримання персоналу	34048330
7400	Основна і додаткова заробітна плата	24758738
7401	Внески на державне соціальне страхування	9147029
74011	з них: збір на соц. страхув. на випадок безробіття	458104
7403	Матеріальна допомога та ін. соц. виплати	142563
741	Сплата податків та інших обов'язкових платежів крім податку на прибуток	9709934
7419	Сплата інших податків та обов'язкових платежів крім податку на прибуток	9709934
742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	17208209
7420	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	6690246
7423	Амортизація	10517963
743	Інші експлутаційні та господарські витрати	18045487
744	Витрати на телекомунікації	9677270
745	Супутні небанківські операційні витрати	6285845
749	Інші небанківські операційні витрати	11651063
7497	Штрафи, пені, що сплачені за госп. операціями	1163963
77	Відрахування в резерви та списання безнадійних активів	130755577
770	Відрахування у резерви	79399879
772	Відрахування в резерви під сумнівну	51355698
	Прибуток (збиток) до сплати податку	12756547
79	Податок на прибуток	12617248
	Чистий прибуток (збиток)	139299

Голова Правління
АКБ «Укр. кредитно-торговий банк» — **Лобанов П. В.**
Головний бухгалтер — **Мирієвська Г. П.**

ЗАО ПО «Киев-Конти»

Уведомляет о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 18.09.2001 г. в 12.00 по адресу: Донецкая обл., г. Константиновка, пр. Ломоносова, 119, ДК Октябрь. Начало регистрации в 11.00.

Повестка дня

1. Отчет Председателя правления об итогах хозяйственной деятельности ЗАО ПО «Киев-Конти» за 2000 г. и первое полугодие 2001 г.
2. Отчет и заключение ревизионной комиссии.
3. Отчет наблюдательного совета.
4. Утверждение баланса и годового отчета ЗАО ПО «Киев-Конти».
5. Выборы органов управления и контроля.

Для участия в собрании необходимо иметь при себе документ, удостоверяющий личность акционера или его представителя.

Арбітражний суд Сумської області (40000, м. Суми, вул. Рибалка, 2) ухвалою від 3 травня 2001 року порушив справу № 2028-7/37 про банкрутство акціонерного товариства закритого типу «Динамо-торгсервіс» (40024, м. Суми, вул. Харківська, 1, код 14017949, п/рахунок 260050139 в Зарічній філії м. Суми АКБ «Укрсоцбанк», МФО 337085).

Розпорядником майна призначено Ковтуненко В'ячеслава Миколайовича, ліцензія № 089 від 28.09.2000 р., тел. (0542) 218-869.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна,1) порушив справу № 7/17 про визнання банкрутом колективного підприємства «Кременчуцький шкіряно-лимарний комбінат» (39612, м. Кременчук, вул. Леонова,1, р/р 260049801253, в Кременчуцькому відділенні УкрСоцБанку, МФО 331348). Розпорядником майна призначено Бончака С. А. (39600, м. Кременчук, вул. К. Маркса,18, т/ф 3-51-87).

Кредиторам, а також можливим санаторам заяви з майновими вимогами до боржника подавати до арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) за заявою Української державної інноваційної компанії в особі Дніпропетровського регіонального відділення порушив справу № Б15/149/01 від 17.07.2001 р. про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Аква—Капітал». Код ОКПО 23369920, 322115, Дніпропетровська область, Дніпропетровський район, п. м. т. Юбілейний, вул. Теплична, 15а, п/р 772467084, в КБ Приватбанк Правобережному відділенні м. Дніпропетровська, МФО 305299. Розпорядником майна призначено Потапова Олександра Олександровича, ліцензія № 047564. Претензії кредиторів приймаються в місячний термін з дня оголошення об'яви.

ООО «Юнион» (код ОКПО № 30915667) юридический адрес: Сумская область, г. Бурынь, ул. Красноармейская,3, объявляет о своей самоликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев, тел. 8-0545491193.

Арбітражним судом Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) порушено справу № Б-7452/2-30 про банкрутство колективного сільськогосподарського підприємства «Птахофабрика» «Зоря», код 00852950. Юридична адреса: Харківська обл., Харківський р-н, с. Хролі, р/р 26007301157 в Основ'янівському відділенні АК УСБ, МФО 351889. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Бережкову Людмилу Олексіївну (ліцензія 294 від 18.12.2000р.). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

До відома громадськості

ТОВ «Інтеренергоресурс», м. Київ-40, пр. 40-річчя Жовтня, 88, тел. 573 -20-48, подав до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання природного газу за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності на території України.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Спортінвест», ідентифікаційний код 30857471, зареєстроване Московською РДА м. Києва 26 квітня 2000 року за адресою: м. Київ, Куйстанайський провулок, 5, сповіщає, що постановою Арбітражного суду м. Києва № 24/459-б від 01.08.2001 року ТОВ «Спортінвест» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Гапон Ю. І.

Претензії кредиторів приймаються протягом 1-го місяця.

До відома громадськості!

ДП «Газімпекс», м. Київ, пр-т Оболонський, 40, кв. 114, тел. 244-17-98, подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом, за місцем здійснення заявленої діяльності на території України.

ТОВ «Севан» м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 20/3, код ЗКПО 23060275, р/р 26007301170 в УСБ м. Вінниці, МФО 302010 повідомляє про ліквідацію.

Претензії приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення.

Постановою арбітражного суду Житомирської області (10014, м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 25) від 14 травня 2001 р. по справі 14/228 «б» КП Дзержинський хлібозавод (смт. Дзержинськ, вул. Заводська, 6), рах. № 26003200199001 в АК АПБ «Україна» смт. Дзержинськ, МФО 311119, код 01730597 — визнано банкрутом.

Ліквідатором призначено Глушкова О. В. (ліцензія № 365), контактний телефон — 0412/220—615.

Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Арбітражний суд Харківської обл. (61002, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) порушив справу № Б-7980/2-31 про банкрутство ВАТ «Лозівський ковальсько-механічний завод» (64600, м. Лозова Харківської обл. вул. Свободи, 2, р/р 26003301770009 в Лозівському відділені) УАК ПІБ, МФО 351522. Розпорядником майна призначено Худякова Сергія Володимировича, ліцензія № 047628.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

В оголошенні, опублікованому у газеті «Голос України» від 28 липня 2001 року № 133 на стор.14 про визнання банкрутом акціонерного товариства закритого типу «Центр продажу об'єктів незавершеного будівництва» і відкриття ліквідаційної процедури, була допущена помилка — невірно вказано номер справи.

Правильний номер справи 10/310.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця від дня опублікування уточнення.

Вітебський

Є місто, що за тиждень позбавляє оманливої впевненості в несхожості життів — тут усі співіснують в одному неосяжному божевіллі. По ночах не сплять тролейбуси і люди: концерти закінчуються на світанку о четвертій. Двина ковтає алмазні хвости, що ними осипаються хризантеми феєрверків. А готелі і гуртожитки тріщать по швах, намагаючись вмістити армію паломників.
За десять років завдяки Міжнародному фестивалю мистецтв «Слов'янський базар у Вітебську» місто стало відомим на весь світ. У січні на 35-й асамблеї Міжнародної федерації фестивальних організацій вітебський «Базар» було визнано фестивалем 2000 року. Хоча директор фестивалю Родіон Басс і не приховував: що вагомішим стає «Слов'янський базар у Вітебську», то більше проблем виникає з його підготовкою. Ще на першій прес-конференції Р. Басс попросив вибачення за те, «що не змогли створити умови багатьом з вас».
Враження — суперечливі, щирі — у цьому словнику. Чому словник? Бо пам'ять колекціонує ключові слова, щоб згодом випарувати з них факти та емоції. До того ж поняття тілесніше за, приміром, площинний знімок чи лінійну хронологію щоденника.

Алла Пугачова: «Ви — сліпі, а я — голова журі».

АМФІТЕАТР. Центральна «базарна» концертна споруда, котру поки що не вдається накрити дахом (дороге задоволення). Цього разу дирекція встигла частково реконструювати Амфітеатр. До речі, місця для журі, президентів тощо тепер дистанційовані від надмірно емоційної публіки. Завоювання 10-го фестивалю —сучасний французький звук. Естети оцінили роботу сценографів — групи Олега Тайха (Москва): обриси старого Вітебська, немов на чорно-білих фотокартках, виконані чимось подібним до ремонтної білої рідини для вікон. Декорації, на перший погляд, похмурі, за належного освітлення — фантастичні.

АРТ-КАФЕ. Одна з ніш, заради якої варто їхати до Вітебська. Адже саме там протягом та після концертів відбувається братання (вимушене і не обов'язково) зірок різного калібру та преси. Це — єдине місце, де, не полишаючи території виступу, артисти можуть пропустити чарку-другу. А нав'язливі журналюги лізуть у рот диктофонами і камерами.

«БАЗАР». Поняття, вже саме по собі фінансово забарвлене. І це — привід зауважити, що фестиваль став заощадливий. Журналістів одразу «порадували» повідомленням: Інтернет, «електронку», факс, телефон дирекція не оплачує. І це порівняно з «лафою» попередніх років, коли все вищеназване було дармовим, а кава та прохолоджувальні напої лилися в прес-центрі рікою. А коли на прес-конференції журналісти допитувалися, куди ділися заявлені в програмі деякі сольні концерти, окремі відомі персонажі і та сама звична комунікаційна «халява», нам пояснили: «Рахуємо гроші». Дивно, але за такий термін люди, які орудують занебесними сумами, так і не збудували додатково хоча б один готель, щоб гості не почувалися ображеними тіснотою. Половина делегації української преси мешкала в гуртожитку в біса на рогах. Журналісти і оператори з камерами мали по кілька разів на добу діставатися таксі власним коштом у місто і назад.

БОНЯ. Це такий собака — скотчтер'єр, живий талісман української преси, наш «олімпійський ведмідь». Золота істота, особливо у порівнянні з деякими «суперстарами» — вихований, чемний і матом не лається.

ГАЗМАНОВ(Олег). Хлопчиськобешкетник на вигляд, святкував на фестивалі 50-річний ювілей. Як наш Боня, вихований, чемний і надмір не лається. Від спілкування в арт-кафе та на прес-конференції залишив гарне враження. До слова, «газманити» сина Родіона не збирається, хоча нащадок, з'ясовується, рветься на естраду. На одному з концертів трюкач Олег упав на сцену буквально з неба.

ГАЛКІН. (Максим). Одне з найсвітліших вражень від зоряних постатей. Пародист, розумник, випускник Російського гуманітарного університету, лінгвіст, володіє трьома мовами. Ведучий гри «Хто хоче стати мільйонером?». Навчається в аспірантурі свого вузу і пише дисертацію «Співвідношення стилістичних систем оригінального та перекладного текстів». Виступи придумує самостійно. Бере уроки класичного вокалу. Контрастна натура: на своїй пресконференції балагур Максим був стриманим інтелектуалом-окуляриком.

ДВИНА. Театр небойових, але сценічних дій. Сидячи на вікні під ранок і спостерігаючи за берегом, можна було дивитися доволі ефектні шоу. І ще — був параноїдальний острах, крокуючи мостом, зрезонувати разом з натовпом пішоходів та впасти в річку «всім миром».

ДЕНЬ УКРАЇНИ. Ознаменувався першим за тривалий спекотний період дощем. На прес-конференції нашу цікавість задовольняли міністр культури України (до Ступки і після) Юрій Богуцький, головреж нашої програми, народний артист України Борис Шарварко, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Білорусь Анатолій Дронь, народний артист України Мирослав Вантух. На запитання чужоземних колег — скільки ігрових фільмів знімає Україна щороку? — міністр відповів «15» (добре, якщо так, хоча для української преси ця цифра залишилася загадкою). А ще нашим землякам дорікнули, що в українській програмі немає театру. І це тоді, як росіяни показали «Саломею» Романа Віктюка (з переконливим у своїй манерності Дмитром Бозіним), а також антрепризу Романа Козака «Черевики на товстій підошві» з Тетяною Васильєвою, Олександром Феклістовим, Валерієм Гаркаліним...

Україна привезла делегацію у 500 (!) осіб. Серед артистів, на яких чекали найбільше, не приїхали Богдан Ступка, Раїса Кириченко, Василь Зінкевич. Нинішнього року завдяки нам місто гуляло на «Сорочинському ярмарку». Недалеко від Амфітеатру гості з 36 країн світу пригощалися варениками, дерунами, борщем та горілкою з перцем. Увечері, вже на головній сцені, ми поринули в дійство, зрежисоване Борисом Шарварком. У пов'язаних спільною канвою номерах себе показали вокальний квартет «Гетьман», ансамбль імені П. Вірського, оркестр Міноборони України, «Джазстеп-танц-клас», Андрій Шкурган... Гоголя грав відомий ведучий Василь Ілащук (незагримований, але в циліндрі). Від душі бешкетували Богдан Бенюк, Анатолій Хостікоєв, Тамара Яценко, Ігор Крикунов і театр «Романс». Під час українського концерту за лаштунками не було де ногу поставити: наша програма вирізнялася Масовістю з великої літери. А ще — вистражданими декораціями: особливо кидалася у вічі здута, сумно усміхнена корова. На «Кроликів» під час виступу вибухнула злива, і вистріли зонтів змазали старання артистів.

ЖУРІ. На початку свята дирекція похвалилася, що після піврічних переговорів Пугачова таки погодилася бути головою журі конкурсу молодих виконавців. Як потім Алла Борисівна не раз повторювала, вона очолювала журі вперше у своєму житті. Тим паче, було не зрозуміло, чому людину, яка визнала себе дилетантом суддівської справи, так вперто завойовували (всетаки як мадам Брошкіна вона органічніша). Примадонна наполягла на принципі таємного голосування, пояснивши цю свою умову як прогрес власне конкурсу та вбачаючи в цьому інтригу. Одне з крісел журі займав наш Іво Бобул. Не прибула Роза Римбаєва. Зате, з-поміж інших, були Фарух Закіров, Філіп Жмахер, Михайло Фінберг, Георгі Христов... На початку другого конкурсного вечора, аби довести свою грунтовність, Алла Борисівна на сцені показово перевірила звук моніторів («Співаки себе не чують»). А далі суворо проголосила: «У вас не працює моніторна система». Зал шаленів від захвату. Насправді ж від репризи примадонни до справедливості, як з'ясувалося потім, було далеко.

ЗІРКИ. Ще одне, заради чого варто їхати до Вітебська. Цього року їх було значно менше. З тих, хто був заявлений у програмі, не приїхали, приміром, Роман Віктюк, Ельдар Рязанов, Марила Родович, Хелена Вондрачкова... Серед знаменитостей були «базарні» старожили і новачки: «Пєсняри», «Сябри», «Вєраси», Бабкіна, Басков, «Тодес», Анастасія Волочкова. З якісними «сольниками», з 200-відсотковою віддачею працювали Валерій Леонтьєв, Філіп Кіркоров. З наших засвітилася на відкритті та одразу вирушила назад до Києва Таїсія Повалій. Хтось чорно пожартував і поставив у програмі концерт Кристини Орбакайте одразу після виступів потужних вокалістів-конкурсантів (Кристина вела перший тур змагання).

КІНО. Про нашу кінопрограму в одному з наступних номерів... Росіяни своїм добором фільмів для фестивалю довели, що нині на пострадянському просторі хтось ще знімає добрі, якісні кінострічки. Йдеться про «Приходь на мене подивитися» М. Аграновича та О. Янковського, а також про «Місяцем був сповнений сад» В. Мельникова (картину представив Сергій Жигунов).

КІРКОРОВ. Уже за звичкою відвідує вітебські «Базари». Прославився знанням ненормативної лексики. А точніше —неодноразовим використанням її вголос. Юному лінгвісту Галкіну, який на фестивалі приятелював з «великим і жахливим» Філіпом, було чого почерпнути для своєї дисертації. Одне непорозуміння було пов'язане з тим, що на підсумковій прес-конференції Філіп сів на місце у залі, яке «забронювала» для себе одна солідна українська журналістка. Коли вона сказала йому про це, той послав пані... зрозуміло куди. Щоправда, наша преса чудово мовно підкована: а отже, ми пишалися, коли колега хльостко і соковито відповідала опонентові.

КОНКУРС. У програмі ми побачили знайоме прізвище —Пірагс, але Діана. Наймолодша, 1984 року народження, учасниця з Латвії справді виявилася дочкою відомої свого часу співачки Паулса — Ольги Пірагс. На конкурс Діана приїхала з мамою, виступила пристойно і отримала один із спецпризів.

Україна привезла сильних та гідних на-

Це — фестиваль не лише попси, а й дитячої творчості, театру, кіно, джазу, фольклору...

СЛОВНИК

город виконавиць: Марину Одольську і Тетяну Піскарьову. Дівчата виступили бездоганно. Та перемог їм не присудили. Слід пригадати, що жодного разу за всю історію вітебського змагання ми не верталися додому без нагород. Цього разу все, здавалося, було поставлено з ніг на голову. До переліку кращих увійшли й ті, на кого ставити було просто дивно. Внаслідок цього Марина Одольська відмовилася давати інтерв'ю. А Тетяна Піскарьова взагалі не прийшла на церемонію нагородження. На що Пугачова відреагувала саркастичною тирадою: «Піскарьовій передайте, що є День перемоги, де вона може заспівати цю пісню». Мова — про драматургічно складний твір І. Демаріна — Ю. Рибчинського «Конвоїр», після виконання якого не залишалося сумнівів, що Тані світить одне з призових місць.

ПРЕМІЇ. Гран-прі (та 10 тис. доларів США) отримала Теона Дольникова з Росії (красномовна деталь: Теона співає разом з Філіпом Кірковим у відомому мюзиклі «Метро»). Звідки раптом взявся обов'язковий (за положенням про конкурс) розрив у балах між володарем гран-прі та іншими — під ковдрою таємниці. До того ж у другому турі Теона з першої ноти «в'їхала» не в ту тональність, і цю фальш важко було не помітити, тим більше — серйозному журі.

Першим став Дмитро Кочеровський з Білорусі (6 тис. дол.) — співак рівний, який непогано вписався б у гурт типу «Пєсняри» початку 70-х. На церемонії нагородження Пугачова порадила йому попрацювати з іміджем: «Подзвоніть мені, я підкажу». До речі, друга білоруська конкурсантка Світлана Вєжновець була виразніша за свого співвітчизника. Може, Борисівну обурило, що дівчина ризикнула вийти на сцену з відомим (саме у виконанні Пугачової) «Монологом» Цвєтаєвої—Мінкова?..

Другу премію — 4 тис. дол. — розділили югослав Зоран Шандоров та німкеня Каті Карнай.

Третю — 2 тис. дол. — Нато Метонідзе (Грузія) та Борис Режак (Боснія і Герцеговина). Перша губилася на тлі інших, виразніших, другий заслуговував на вищу сходинку п'єдесталу.

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ (за підсумками). Спілкуватися з журі (читай — з Пугачовою, яка його собою затуляла) стало нудно після того, як Алла Борисівна спитала журналістів з різних країн: «Знаєте, чого вас не люблять?.. Бо ви — дурні». (До речі, дещо пізніше, вона перша встала і полишила зал, мовляв, з такими, як ви, нам немає про що говорити). На запитання колеги, яка, до слова, носить окуляри, — «Я не бачу, за що тут давати премію?» — Алла Пугачова відреагувала з величезним тактом, без роздратування в голосі: «Не бачите? Бо ви — сліпа. А я — голова журі». Під час церемонії на сцену вийшов давній знайомий Алли Борисівни Юрій Рибчинський та проголосив: «Це був останній конкурс у моєму житті». У відповідь Пугачова піднялася та зробила картинний реверанс.

Під час церемонії Марина Одольська отримала два спецпризи від спонсорів — що для співачки її рівня слабка втіха. А коли оголосили, що буде вручатися приз делегації російської преси, на сцену вийшла шанована в московських культурних колах журналістка Тамара Мартинова. «Тут Алла Борисівна казала, що вона вперше очолює журі, — почала свою промову Мартинова. —На відміну від неї я була в журі багато разів. Нині наші думки не збіглися. Прикро, що обійшли співачку з України Тетяну Піскарьову. Ми присуджуємо свій приз їй». Треба віддати належне доброзичливості наших іноземних колег: вони не раз відверто наголошували на своїй прихильності нашим виконавицям.

На запитання про особливість Теони як володарки гран-прі А. Пугачова зазначила: «Я для себе по-новому відкрила пісню «Лебедина вірність».

Гідна нагороди Тетяна Піскарьова та...

ЮРІЙ та **ІВО.** Після конференції-вистави Юрій Рибчинський розповідав: «За мною сидів автор «Лебединої вірності» Андрій Дементьєв, і ви бачили б, як його тіпало від такого виконання. Я — професіонал, я був у журі багато разів. До того ж гран-прі присуджували завжди, коли розрив між ним та першим місцем був 20 балів. Думаю, тут було заздалегідь відомо, хто буде переможцем». Збіглася думка Юрія Рибчинського з журналістами-музикознавцями й стосовно несправедливо ображених вищеназваного хлопця з Боснії і Герцеговини, болгарки Діани Александрової, румуна Міхая Трайстаріу...

А що ж наш єдиний член журі? Поінформоване джерело в комісії донесло: «Іво боровся, як лев». Думаю, це відповідає дійсності. Принаймні примадонна за одного згадування імені Бобула, кривила обличчя, мовляв, «вже дістав». В інтерв'ю нашій газеті Іво, можливо, був поміркованішим, аніж під час суддівства.

— Я думав, друге чи перше місце буде наше. А стосовно гран-прі усвідомлював, нашим воно цього року не буде. Це було зрозуміло з першого туру. Звичайно, я не згоден з тим, що Росія отримала гран-прі.

— Алла Борисівна стверджувала, що вона не впливала на думку журі. Це — правда?

— Ну, як впливала? Просто вона сказала, що Піскарьовій слід співати цю пісню на День перемоги. А Одольській — що вона гарна співачка, проте їй треба змінити репертуар. І що, може, Пугачова запропонує Марині щось своє...

— Тож ви не відчували її тиску під час обговорення...

— Ні (! — **Авт.**) Для мене було незрозуміло, коли в переліку призерів не побачив представників України. Можливо, деякі з журі між собою до того зустрічалися. Не знаю... Проте я нікого не просив, щоб підтримали Україну.

— Який урок нам слід винести?

— Не робити з цього трагедію. Програваючи, ми повинні зміцнитися.

— Якщо наступного року вас запросять на це саме крісло?..

— Я не піду. Я не хочу. Тому що бачу одне. А хтось бачить інше. Я дуже відвертий у своїх висновках. Можете собі уявити, я один учора боровся з Аллою Борисівною за істину. За те, щоб ранком ми прокинулися, а на душі було б спокійно, що ми нікого не образили.

— А все-таки, з підрахунком балів була підтасовка?

— Я не бачив. У мене є зошит, з якого видно, як голосував я. А що ставили інші — не знаю. Не хочу брати гріх на душу.

— Тобто ви бачили, як усе це відкрито рахувалося?

— Так. Ми вголос казали, як, хто і які оцінки ставить. Я обом нашим ставив по 10 балів.

— До речі, Рибчинський вважає, що вам стратегічно правильно було б обрати одну з двох наших дівчат та «просувати» її...

— Не знаю, як Юра робив. Я не рівняюся на когось. Я робив те, що мені серце підказувало. Іншим ставив і 5, і 4 бали. Скільки було в журі людей — стільки думок.

... не менш гідна Марина Одольська.

ПІСЛЯМОВА.

«Слов'янський базар у Вітебську» було визнано міжнародною громадськістю наймасштабнішим фестивалем мистецтв у світі. Це свято для багатьох стало релігією. Аналогів йому немає. А отже, запитання —чи варто нам там бути? — безнадійно застаріло. Туди, де всі дихають одним неосяжним божевіллям, ми вирушаємо пітвісячною творчою ордою. І не бажаємо, щоб хтось сідав нам на голови. Проте треба бути наперед готовими до всього: чи то матимемо ми, чи то матимуть нас.

Ольга **КЛЕЙМЕНОВА.**

Вітебськ — Київ.

Фото Євгена **ПАРІЙСЬКОГО** (Укрінформ).

Лауреати конкурсу молодих виконавців: хто кращий, хто гірший — розсудить час.

Тенденції

І все—таки будемо з килимами

Харківський килимовий комбінат переживає своє друге народження. Через рік планують вихід донедавна майже «мертвого» підприємства на 50% потужність, через три-чотири — на проектну.

Килимове виробництво було добре розвинуте на Слобідській Україні ще у XVIII столітті. Однак знадобилися століття, щоб у Харкові 1993 року було створено перший в Україні килимовий комбінат. Напередодні нового 1994 року Харківський килимовий комбінат зареєстрували як підприємство. А вже через десять днів прибув перший вагон з обладнанням. Повністю монтаж його закінчили влітку 1997 року. Це був справжній бум 90-х. Уперше Україна здобула власне обличчя у виробництві килимових покриттів. Перспективи вимальовувалися великі й вельми райдужні. Перший у країні килимовий комбінат, найвища якість, тільки натуральна сировина...

Кошти для створення такого високотехнологічного підприємства використали з валютного кредиту, наданого Німеччиною Україні за міжурядовою угодою. Величезні гроші, майже 60 мільйонів німецьких марок. Закуплено найсучасніше обладнання. Здавалося б, ліпшого бажати гріх. Адже було все, щоб забезпечити розвиток і процвітання виробництва українських килимів. Але цього не сталося. Комбінат опинився геть в іншому становищі, ніж очікувалося. Через акцизний збір, який становив 40%, ціни на килими були набагато вищі за експортовані в Україну. І за високої якості української вироби залишалися неспроможними до конкуренції.

Нарешті акцизний збір знято. Але тепер не було обігових коштів на закупівлю сировини. Комбінат змушений працювати лише на давальницькій сировині на замовлення. Здебільшого це була робота для будівель Верховної Ради, палацу культури «Україна», Кабінету Міністрів. Тож виробництво становило лише 3% від проектної потужності комбінату. Унікальне виробництво занапастили ще на стадії створення. А тоді, як виробництво комбінату зменшувалося з кожним днем, на валютний кредит наростали відсотки. Керівництво комбінату, втративши будь-яку надію на відродження виробництва, погоджувалося передати комбінат державі, щоб потім продати його як цілісний майновий комплекс. Але комбінатові не судилося зазнати такого невеселого фіналу. Коли вже усе було вирішено, відбувається зміна уряду. А це значить, що підписи, зібрані раніше, недійсні. Потрібно було починати все спочатку.

Проте «другий» початок виявився значно кращий і набагато несподіваніший, ніж перший. На початку 2000 року корпорація підприємств легкої промисловості «Текстиль Україна» зацікавилася комбінатом і зажадала придбати контрольний пакет його акцій. Та й це, з'ясувалося, спочатку було неможливо. Бо все майно було закріплено за АТ «Еопс-Холдинг». Розв'язка історії припала на червень 2000 року. Саме тоді на державному рівні ухвалюють рішення зберегти унікальний для України комбінат. І вже в листопаді 2000-го контрольний пакет акцій перейшов в управління корпорації «Текстиль Україна».

Схоже, що разом з новим тисячоліттям килимовий комбінат увійшов у нову добу свого існування. Згідно з планами нового керівництва, комбінат вийде на повну потужність — 1600 тис. кв. м на рік — лише за три роки. Причому на 50% потужності — уже на початку наступного. І якщо тепер на комбінаті працює близько 250 осіб, то за повної потужності кількість робітників збільшиться до двох тисяч.

Дивним залишається інше. Попри такий трагічний стан підприємства протягом кількох років, воно увесь час бере участь у спеціалізованій торговельній виставці в Ганновері. І якість українського виробника аж ніяк не поступається зарубіжній. Нині підприємство переходить на виробництво синтетичних килимових покриттів. На жаль, ринок диктує свої правила гри. Натуральні вироби надто дорогі для вітчизняного споживача і поки що не в змозі завоювати надійне місце на світовому ринку. Але це не означає, що комбінат назавжди відмовляється від суто вовняних виробів. Буде попит — буде пропозиція. До речі, комбінат уже виграв тендер на виробництво натуральних килимових покриттів для адміністративних будівель України. Вже є солідні замовлення для Росії, далекого зарубіжжя. Тож, схоже, період розброду і хитань, що затягся, для Харківського килимового комбінату нарешті завершується. «Будемо й самі з килимами, і з людьми торгувати навчимося», — каже віце-президент корпорації «Текстиль Україна» Ольга Данилівна Земницька.

Микола **КОСИЙ.**

Харків.

Іво боровся з Пугачовою, як лев

Щоб не спіймати облизня

Репортер

Сонце ще не зійшло і дзеркальна гладінь води в такий час тривожить серце кожного рибалки. Та раптом грубе — д-р-р! Зелений УАЗ пришвартувався під заростями і двоє молодиків заметушилися, готуючи сіті. А коли побачили нас і зрозуміли, що це не колеги, а рибінспекція — почалися виправдовування. А закінчилися вони конфіскацією риболовного знаряддя.

— Це ще нічого, — каже заступник начальника Київської обласної інспекції рибоохорони Леонід Ющенко. — Нещодавно на Іванківській дільниці довелося зброю застосовувати. Було й таке, що браконьєр втікав від спецназівця високовольтними проводами...

Коли починається активний рибний сезон, браконьєрство стає справжньою бідою на наших водоймах. Щороку тільки згадана рибінспекція фіксує 3,5 тисячі правопорушень. Рибалки не гребують нічим — ловлять сітками, драчами, острогами. Особливо небезпечні електровудки та електропідсадки — вони вбивають не лише рибу, а й мальків.

1998 року Кабмін ухвалив доволі сувору постанову "Про затвердження порядку здійснення любительського і спортивного рибальства", за якою за вилов риби у водоймах України в особистих цілях запроваджено плату.

— Ми вже знаємо: аби спокійно приємно порибалити, треба мати місячну ліцензію, — говорить рибалка з 35-річним досвідом дід Павло. — Вона коштує 5 грн., та ще 30 коп. за кожен конкретний день рибалки. Безкоштовно можна ловити тільки вудочкою з берега. Але навіть маючи ліцензію, особливо азартним не слід забувати, що цілорічне табу на будь-який вид риболовлі діє у заборонених місцях, які є у всіх регіонах.

До речі, тепер дозволено зловити не більш як 5 кг риби за добу.

— А якщо рибалка піймає пудового сома?

— То вже його вдача, — кажуть рибінспектори. — Коли ми побачимо, що таких хвостів три — будуть неприємності.

Ні, рибінспектори вже не виписують штрафи, як раніше. Вони складають акти, відбирають як речові докази улов та знаряддя і передають справу до суду. А за його рішенням можна втратити і човен, і автомобіль...

Дмитро БОНДАР.
Фото Олександра КРЕМКА.

Вільний мікрофон

Обіцяні пільги. Поверніть їх!

З подання розробників закону про бюджет на 2000-й, а потім і на 2001 рік ми — пенсіонери МВС позбавлені 50% знижки в оплаті житла, комунальних послуг, санаторно-курортного лікування. Наша пенсія не така вже й висока: трохи більше мінімальної зарплати і нижча прожиткового мінімуму — тому знижка 50% давала можливість якось існувати. А нині стали злиднями навіть пенсіонери з числа старшого офіцерського складу. Що тоді казати про інших?

Держава, надавши свого часу ці пільги за нашу службу, не має права відміняти їх заднім числом. По відношенню до пенсіонерів це свавілля, адже ми свою роботу виконали чесно. Звертаємося до вас, законодавці: поверніть пенсіонерам заслужені пільги.

Пенсіонери УМВС (16 підписів).

Донецька область.

Черга безнадії

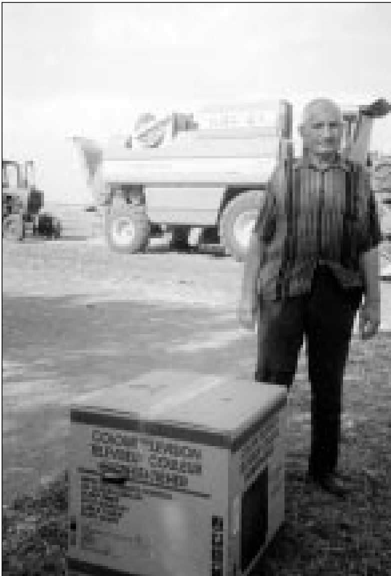
Хочу розповісти, як я отримував слуховий апарат. У мене — інваліда Великої Вітчизняної війни II групи — здоров`я нікудишнє. Останнім часом до того ж почав глухнути. Звернувся до лікаря. Він оглянув мене і дав направлення на отримання слухового апарата. Я, було, зрадів і подумав, що нарешті скінчаться мої муки. Та ні. Мені сказали, що поставлять на чергу. Але попередили, що зараз отримують ті, що стали на чергу у вересні 1999 року. Тобто імовірність, що я невдовзі чутиму, дорівнює нулю. Невже я пройшов через двотижневі митарства (рівно стільки я ходив з одного кабінету до іншого), аби почути таке? Шановні можновладці, дайте можливість гідно прожити останні дні таким, як я!

Олексій ТИМОШЕНКО.

Київ.

Фотофакт

Комбайнер господарства "Любимівське" Каховського району Херсонщини Іван Ковбаса зібрав тисячу тонн зерна. А в нагороду за сумлінну працю отримав кольоровий телевізор.

Фото Алли БРУСИЛОВОЇ.

Купіть моркву

Тенденції

З початку весни на села Луганщини зменшився наплив "коробейників", які скуповують м'ясо. Невигідно. Кількість худоби, що вирощують у приватних господарствах, значно знизилася. Та й якість товару вже не та. А головне — комерсанти не витримують конкуренції з автоторгівельними будинками і пунктами прийому, створеними м'ясозаводами.

Не користуються популярністю в селян і заготконтори. Їхнє фінансове становище аж ніяк не найкраще. Крім того, в області заготівельні організації споживкооперації існують лише в 13 з 18 районів. Та й розгубили свої виробництва з переробки сільгосппродукції. А колишні склади і сховища або передані в оренду, або взагалі закриті. З десятка консервних заводів у робочому стані — один.

Вважається, що проблем зі збутом м'ясомолочної продукції, соняшнику, кукурудзи в області практично немає. Інша справа — заготівля та перероблення овочевих культур. Картоплю, цибулю, моркву, капусту селяни або здають "зальотним" заготівельникам, або самі реалізують на ринках.

Камінь спотикання — відсутність ефективної роботи з прийому від населення вирощеної сільгосппродукції. Одні — за споживкооперацію. Інші — за створення райагроторгівельних фірм, які поки ще називають себе ділерами Луганської агроторгівельної біржі. Однак селянам все одно — тільки б за вирощене добре і своєчасно платили.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Гуцульській худобі не буде переводу

У Путильському районі Буковини з давніх-давен прижилася порода корів "пінцгау". Її не лякають крутохили Карпат, рельєф, постійне перебування на високогірних полонинах. Інші види рогатої худоби навряд чи витримали б такі випробування.

Свого часу гуцули завезли цих невибагливих корівок з Австрії. Але з роками поголів'я почало вироджуватися, бо ніхто всерйоз не займався селекційною роботою. Горяни опинилися перед загрозою втрати своїх годувальниць.

Аби оновити кров гуцульської худоби, поліпшити її породні якості, обласна держадміністрація закупила в Австрії тридцять нетелів "пінцгау". Завезено їх у Путильський район з австрійської землі Карінтія, з якою Буковина підтримує давні ділові зв'язки.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Суцільний «рай»

З пошти

Прочитала "Аграрна реформа: все буде добре. А кому?" і вирішила поділитися своїм баченням перетворень на селі.

Я — пенсіонерка. Досі не можу зрозуміти, чому все, що є гірше, призначається селянину як другосортному громадянину. Всі роки Радянської влади у місті будували дороги, житло зі зручностями... А на селі це було доступно там, де був голова з головою чи колгосп визначали як показове господарство. Водночас село найбільше піддавали різноманітним реформуванням, від чого його кидало, як корабель в океанській безодні. Селянин усе виносив на своїх плечах, не досягаючи бажаного результату, бо реформи не доводилися до логічного кінця.

Нинішні перетворення на селі вимагають особливої уваги з боку уряду. Адже люди звикли до колективної праці, за багатьох з них донедавна думав керівник.

Опинившись у селі Старі Шомполи Комінтернівського району Одеської області, з жахом слухала, як знищено дійне стадо: навіть тільних корів вантажили на машини для продажу. Розкомплектували й здали на металобрухт сільгосптехніку. Думаєте, від цього "бізнесу" селянин отримав хоча копійку?! Від дитячого садка залишилися одні лише стіни. Селянин, який насмілився здати свій земельний пай не місцевому кооперативу, а орендатору із сусіднього села на вигідніших умовах, набирає воду з артезіанки ледь не з вилами в руках. Він тепер чужак. Асортимент товарів у місцевому магазині мене приголомшив остаточно. На вітринах в "охолоджувачі" лежали прищіпки, вірьовка, стержні для кулькових ручок і печиво невідомого року випуску.

Що найжахливіше: люди залякані і бояться назвати своє ім'я. Вони взагалі мовчать і не можуть розібратися, кому висловити свої проблеми.

У Березівці тієї самої Одеської області на будівлі колишнього райкому партії — вивіски, які повідомляють, що в ньому розташовані "рай-" держадміністрація, рада, виконком, агрокомплекс і тому подібні органи, які живуть за рахунок платників податків. І тут-таки — в магазинах і на ринку — турецький мотлох, дещо з круп, овочі у півтора разу дорожчі, ніж в Одесі. Хліб лише двох видів, та й той перетворився на сухарі. Засохла ковбаса. В магазині з вивіскою "Хліб 4-го Одеського хлібзаводу" двері були опечатані. Не знайшла я й кіоску з пресою...

Постає запитання: що входить в обов'язки всіх названих "рай"? І чи є в світі ще така держава, яка б так не любила своїх громадян. Чому досі не діють податки, що сприяють створенню робочих місць, розвитку промисловості, щоб ми, зрештою, могли спекатися "секонд хенду" у різних галузях. Невже український народ не спроможний забезпечити себе самостійно необхідними промтоварами і продуктами?

Прізвище в газеті краще не вказувати, лише ініціали — Л. О.

Одеса.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311136.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець – Верховна Рада України